No 2701 Vrijdag 6 December 1935 52ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Vrijdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. S Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elke regel meer 10 cts.

ZONDER ABONNEMENTSVERHOGING

zal **DE AMIGOE** vanaf 1 Jan. 1936 twee maal per week verschijnen.

LOSSE NUMMERS **10** CENT.

ZIJ DIE ZICH MET INGANG VAN 1 JAN. ABONNEREN **ONTVANGEN VANAF HEDEN HET BLAD GRATIS.**

De film onder Curatele.

We ontvingen deze week uit Chicago de lijst der gekeurde films van 6 Juli 1934 — 8 November 1935.

Het zijn ruim 1200 films welke het **Chicago Council Legion of decency** gekeurd heeft.

En daarvan zijn er 664, onvoorwaardelijk goedgekeurd, 448 onder voorbehoud: d.w.z. noch goedgekeurd noch verboden, maar alleen voor rijpere leeftijd en slechts 92 afgekeurd als immoreel.

De curatele welke het „legion" op de filmindustrie uitoefent heeft werkelijk onverwachte resultaten.

Het is nu nog geen anderhalf jaar geleden, dat het Amerikaanse „Legion of Decency" zijn grootscheepse actie tegen Hollywood inzette en dit dwong, zich een vorm van censuur te laten welgevallen, waartegen het zich tot dan steeds en met succes had verzet.

Ettelijke malen was Hollywood door een censuur bedreigd geworden, maar telkens was het er in geslaagd, deze tot een quantité negligeable te maken. Voor de vorm en om zich een schijn van welvoeglijkheid te geven, werd er een code ontworpen, waaraan de filmfabrikanten zich moesten houden. Telkens was de oppositie dan voor het moment tevreden gesteld en na enige tijd begon het lieve, vrije leventje weer van voren af aan. Ook de benoeming van den filmtsaar Will Hays sorteerde weinig effect. Deze censor zat ver weg, in New-York. Zijn censuur kwam meestal achteraf en te laat. Bovendien was hij in dienst van de filmmaatschappijen, die direct afwijzend tegenover alle censuur stonden en 'n strooman van hem maakten. Onder de censuur van Hays genoten de filmfabrikanten een groter vrijheid dan ooit tevoren. Naar buiten was de schijn gered. Het leek, alsof er een censuur was, maar in werkelijkheid wist men precies, hoever men bij Hays gaan kon en dat was heel ver.

Door de actie van het „Legion of Decency" is het kwaad van de immorele film in de wortel aangetast. Het toezicht werd van New-York naar Hollywood verplaatst en als het ware in de studio's zelf geconcentreerd. Tijdens de censuur van Hays oefenden de „producers" feitelijk zelf de censuur uit. Bestond er twijfel over de toelaatbaarheid van een film, dan werd deze door een comité van filmfabrikanten gekeurd. Bij deze keuring wist de een, dat het een volgend maal zijn beurt zou zijn, om door een ander berecht te worden en omgekeerd. Men was niet te streng, opdat op de duur de eigen belangen niet zouden worden geschaad. Wie vandaag een film van zijn concurrent afkeurde, behoefde de volgende dag niet op diens clementie te rekenen, als een van zijn films een dubieus geval was.

Inplaats van het belanghebbende comité kwam de „Production Code Authority", het lichaam, dat werd belast met een direct toezicht op Hollywood's activiteit. Aan het hoofd van deze „authority" werd Joseph Breen geplaatst, een man, die van de Journalistiek naar het filmbedrijf was overgegaan en reeds enkele jaren employé van Hays' bureau van toezicht was.

Breen heeft van het begin af aan, daarbij moreel gesteund door de daadwerkelijke actie van het Legioen, zijn taak energiek opgevat en met ware mannenmoed de strijd tegen de weerbarstige filmstudio's aangevat. Hij is een practiserend Katholiek en van geboorte een Ier, tevens een man, die door zijn kwaliteiten geknipt was voor zijn taak. Het lijdelijk verzet der „producers", de openlijke en ondergrondse tegenstand, de tegenwerking vooral van scenarioschrijvers en acteurs en actrices stuitten op zijn strijdlustige natuur af. Waar menig ander verslapt zou zijn of het karwei helemaal zou hebben opgegeven, vond Mr. Breen steeds weer aanleiding tot een drastischer offensief.

Samen met de zeven helpers, die hij tot zijn beschikking kreeg, wist hij het zover te brengen, dat de studio's ten slotte vrijwillig hun scenario's instuurden, teneinde al bij voorbaat de officiële goedkeuring te verkrijgen. Talloze malen moest hij in de studio's zelf bij de opnamen tegenwoordig zijn om het den regisseurs duidelijk te maken, wat zijn opvattingen aangaande een moreel goede film waren. Menigmaal was een regisseur of acteur, gewend aan een jarenlange traditie, niet in staat het ongezonde van het gezonde te onderscheiden. De vergiftigde sfeer van Hollywood had hun het juiste onderscheidingsvermogen ontnomen.

Mr. Breen toonde een eindeloos geduld en wist de „Producers" er van te overtuigen, dat hij feitelijk niets anders dan het welzijn van de industrie op het oog had.

Hij stippelde enkele algemene principes uit, waaraan Hollywood zich zou moeten houden, wilde het onaangename en... kostbare conflicten met zijn censuur vermijden. Deze principes werden in de volgende regels vervat:

Geen scenario mag stelling nemen tegen het goede of het kwaad in de een of andere vorm propageren. In kluchten en blijspelen mogen het goede, de onschuld, de moraal en de rechtvaardigheid niet belachelijk worden gemaakt. Nooit mag een verhaal zo worden opgezet, dat de bioscoopbezoeker in twijfel wordt gelaten wat goed of verkeerd is. Evenmin mag er belangstelling of sympathie worden gewekt voor zonde, misdaad, onrecht of in een of ander opzicht ongeoorloofde daden. En in laatste instantie kan er geen sprake zijn van een vergoelijking van het kwade. Het huwelijk mag niet bespot worden, huisgezin en familie dienen te worden geëerd en ongeoorloofde verhoudingen tussen de beide seksen behoren zo behandeld te worden, dat elke intelligente bioscoopbezoeker er het immorele van kan inzien.

Mr. Breen's eerste taak was een stelling nemen tegen uitersten, maar langzamerhand kon hij er toe overgaan, een positieve invloed ten goede uit te oefenen.

En de omstandigheden, gestuwd door de actie van het „Legion of Decency", kwamen hem hierbij ter hulp. Tal van bioscoopexploitanten zagen zich door de effectieve boycot gedwongen, immorele films van hun programma af te voeren en ze overstelpten Hollywood met verwijten. Sommige studio's, die in streken, waar de actie van het Legioen het sterkst was, een serie bioscopen exploiteerden, zagen zich daardoor gedwongen, hun productieprogramma te wijzigen. De geweldige massa van meer dan zeventig millioen bioscoopbezoekers oefende direct en indirect naar invloed uit en in laatste instantie kon Mr. Breen voet bij stuk houden, als hij een goedkeuring weigerde. Herhaaldelijk probeerden producers over zijn hoofd heen hun films goedgekeurd te krijgen, door zich direct tot Will Hays te wenden, maar het bestuur van de Motion Picture Producers and Distributors of America bleek zich achter Breen en diens onmiddellijken chef te stellen. En dit niet ten onrechte. Want in de kantoren der filmexploitanten waren reeds financiële resultaten bekend geworden, waarvan de mannen in de studio's nog onkundig waren.

De actie van het Legioen had de belangstelling voor de film weder opgewekt bij velen, die zich vroeger van haar hadden afgekeerd, omdat ze zich gereageld in hun opvattingen omtrent eerbaarheid en fatsoen gekwetst voelden. Een beduidend aantal personen ging de films zien, die door het Legioen waren goedgekeurd en aanbevolen. Dit getal was, naar de cijfers uitwezen, groter dan het getal, dat de slechte films boycotte. In zes maanden tijds stegen de ontvangsten van de bioscopen met twaalf procent. En **deze twaalf procent betekenen zowel voor** de bioscoop-exploitanten als voor de filmfabrikanten in menig geval het verschil tussen winst en verlies.

In diezelfde zes maanden had Mr. Breen 25 films goedgekeurd en talrijke films naar de studio's teruggestuurd, voor het aanbrengen van coupures. Zoals gezegd is voor een filmproducer een conflict met de censuur kostbaar. Het aanbrengen van wijzigingen kost soms honderd duizenden. Deze wijzigingen drukken op de productiekosten. Aldus werd het voor Mr. Breen mogelijk, een preventieve censuur uit te oefenen, ofschoon de Production Code Authority eigenlijk pas over het volledig afgewerkte product mag oordelen. Omdat er met de censuur niet meer te spotten en nog minder te marchanderen viel, onderwierpen de studio's zich reeds bij voorbaat aan een keuring, zodat er rustig kon worden gewerkt, met de zekerheid, dat niet een kwart of mischien nog meer zou moeten worden overgemaakt.

Dit alles had nog een ander effect. De afzonderlijke staten van hier en daar ook de steden hebben eigen keuringen, met eigen maatstaven. Een enkele maal gaan deze maatstaven ver boven die van Mr. Breen uit. In de staat Nieuw Engeland is b.v. een wet ingediend, op grond waarvan alle films, die een echtscheiding tot onderwerp hebben, niet mogen worden vertoond. In de staat Zuid-Carolina is zelfs een bioscoopexploitant in de gevangenis gezet, omdat hij een film gedraaid had, die door een locale commissie afgekeurd was.

Deze afzonderlijke keuringen hebben vaak tot gevolg, dat de studio's sommige films gedeeltelijk moeten veranderen, willen ze die hier of daar kunnen exploiteren. Ook in dit geval dus weder extra-kosten.

Het toezicht van Mr. Breen, gepaard aan de lijsten van het „Legion of Decency", was voor tal van plaatselijke keurings-commissies aanleiding, zich bij de daarin geformuleerde kwalificatie van A, B of C-films neer te leggen, zodat er heel wat minder films ook van deze kant naar Hollywood ter revisie worden teruggestuurd.

Alles bijeen had tot gevolg, dat de kopstukken van de filmindustrie een belangrijke verbetering in de financiële positie van het bedrijf konden constateren. Volgens Mr. Winfield Sheeman, den man van de Fox, is daarbij het gemiddelde van het technische en artistieke peil der films gestegen. Voorheen werd een minder goede film menigmaal „gered" door een pikante of indecente passage, terwijl thans meer aandacht aan de kwaliteit moet worden besteed. Sheenan heeft zowaar betoogd, dat de actie van het „Legion of Decency" de film gered heeft uit het moeras, waarin ze dreigde te verzinken, het moeras van het goedkope en vulgaire effect, waarvan het publiek langzamerhand genoeg begon te krijgen, zodat de film voor een zelfde crisis stond als het toneel en het gebrek aan belangstelling reeds merkbaar begon te voelen. Samuel Goldwyn, die reeds vóór de actie van het Legioen een verslapping der publieke belangstelling opmerkte, heeft de oorzaak er van ook in het ontbreken van goede scenario's gezocht. Er kwamen geen interessante films meer uit de studio's. De actie van het Legioen kwam eigenlijk juist op tijd, om dit feit te verdoezelen.

Maar ontegenzeglijk is door deze actie, die ernst en waardigheid in de film eist en de nonsens van tal van genres van films duidelijk heeft aangetoond, het publiek in de Verenigde Staten critischer geworden. Nimmer is er zoo openlijk en heftig op de film critiek uitgeoefend. De pers deed dit al lang niet meer, in verband met de advertentiebelangen. En de openlijke critiek heeft veler ogen doen opengaan.

En zo kunnen de mannen van het Legioen met voldoening op hun werk terugzien, al blijft waakzaamheid natuurlijk ten volle geboden, zolang Hollywood toch tot op zekere hoogte wettelijk vrij blijft.

Dat Mr. Breen zelfs de grote Lubitsch aandurfde en hem verschillende scenes van „The Merry Widow" liet veranderen, is een verheugend teken.

Het Amerikaanse voorbeeld bewijst dat men de vloedgolf van de film bij haar bronnen dient te regelen en in verschillende landen gaat het die kant reeds aardig op met Duitsland en Italië als baanbrekers.

Maar het zegt toch niet dat we nu hier op Curaçao b.v., waar geen filmproductie is, maar met de handen in de schoot kunnen blijven zitten, stil afwachtend wat Amerika ons stuurt.

Want het aantal goede films wat hier wordt opgevoerd is nog lang geen 55% en het aantal slechte films nog steeds meer als 9%.

De procenten van het „Legion" hebben we dus nog niet, en dit is nog steeds een bewijs, dat de filmproducenten, het vuil wat in Amerika niet vertoond kan worden nog al te graag naar deze streken sturen.

Het Amerikaanse voorbeeld bewijst verder, dat men zich in deze niet storen moet aan de moeilijkheden van financiële aard, die filmagenten of bioscoopexploitanten aanvoeren, wanneer vele hunner films worden afgekeurd.

Het Amerikaanse voorbeeld echter bewijst ook, wat de goedwillendheid van het publiek bereiken kan.

Het legioen had nooit deze resultaten kunnen bereiken, wanneer er niet millioenen Joden, Protestanten en Katholieken bij waren aangesloten, die luisterden naar de wekelijkse filmlijsten en eenvoudig de bioscopen boycotten, die de C-films durfden opvoeren. Zover zijn we hier nog lang niet.

Maar toch gaan we door met onze wekelijkse filmlijst, die we zelfs binnenkort zullen gaan beperken, door er alleen de enkel goedgekeurde films in op te nemen, vertrouwend op allen, Katholieken, Protestanten en Joden die nog waarde hechten aan een zedelijk hoogstaand geslacht.

Marchant's weg naar Rome.

Aanstonds na zijn bekering heeft Oud-Minister Marchant in een korte brochure iets gezegd over zijn „weg naar Rome" ter verdediging van zijn houding tegenover de Vrijzinnig-Democraten. Een boek over deze „weg" werd echter toen aangekondigd.

Intussen krijgen we reeds meer te horen in een lezing welke Mr. Marchant onlangs heeft gehouden voor de Vereniging „Geloof en Wetenschap" in het American hotel te Amsterdam.

Het verslag zegt, dat er een werkelijk ongewoon groot aantal belangstellenden aanwezig was.

Marchant begon zijn betoog met de opmerking, dat het, achteraf beschouwd, toch eigenlijk verwonderlijk is, dat hij twee en zestig jaar is moeten worden, voordat hij zich actief voor 't katholicisme begon te interesseren. Hij verklaarde dit uit 't feit, dat zij, die buiten de Kerk staan, zich van deze instelling de wonderlijkste voorstellingen maken, zonder er ook maar iets van te weten.

Voor dit verschijnsel zijn twee oorzaken aan te wijzen. Op de eerste plaats komen katholieken en niet-katholieken in dit land met zijn in godsdienstig opzicht verdeelde bevolking weinig met elkanders leven in aanraking. Tot op zekere hoogte is dit goed, in zoverre het b.v. een bescherming biedt tegen het gemengde huwelijk, dat een euvel is. In het publieke leven wordt deze scheiding echter verder doorgetrokken, dan noodzakelijk is.

Meer dan dertig jaar heb ik in 't openbare en politieke leven verkeerd, aldus spr., zonder ooit op een enigszins vertrouwelijke wijze in contact te zijn gekomen met een priester. Ik kon mij geen voorstelling maken van wat een klooster eigenlijk is, het katholieke onderwijs was mij volkomen vreemd.

Als tweede oorzaak van de onbekendheid met het katholicisme van een groot deel van het Nederlandse volk, noemde spr. de „Luthertraditie", de instinctieve afkeer van het katholicisme in 't algemeen en den priester in het bijzonder.

Spr.'s aandacht is op het katholicisme gevestigd, doordat hij ontdekte, dat katholieken en vrijzinnig democraten in het openbare leven vaak tot analoge conclusies kwamen, o.m. op het punt van de echtscheiding.

Eerst in 1931, toen spr. in Den Haag wethouder voor het onderwijs was geworden, maakte hij kennis met het werk van de priesters en met het katholieke onderwijs. Hij werd toen getroffen door de ontzaglijke toewijding, zelfverloochening en blijmoedigheid waarmede het onderwijs aan de katholieke scholen werd gegeven. Dezelfde ervaring deed hij op ten aanzien van het werk der priesters.

Vooral omdat er in het protestantisme,

Jongens van Jan de Witt.

1665 — 10 Dec. — 1935.

Van alle personen, die in de oude tijd over Nederland geregeerd hebben zijn Jan de Witt en Willem de Zwijger het populairst gebleven: Willem I bij het leger, de Witt bij de vloot.

Met de Prins over de Maas geweest, of **een jongen van Jan de Witt** te zijn, geldt nog heden in de volkstaal voor de omschrijving van een beproefd karakter. Beter hollandse landsoldaten of hollandse zeesoldaten, wil men zeggen, zijn er niet.

Deze hollandse zeesoldaten, deze Jongens van Jan de Witt, zijn onze mariniers, die aan dezen Raadspensionaris hun ontstaan te danken hebben, en daarvan dezer dagen de 270e herdenking zullen vieren.

We schrijven Thorbecke na, een buitengewoon Nederlands geschiedkenner en staatsman, wanneer we het leven van Jan de Witt een strijd tegen het noodlot der Republiek noemen: en in deze strijd was vooral Engeland de grote antipode, wiens Wereldmacht ter zee toen een aanvang nam ondanks onze talrijke grote admiraals waarvan we slechts Tromp en de Ruyter willen noemen. „Nederland tegen de aanmatiging van Engeland beschermen", dat was de levenstaak van deze laatste en wanneer we dan weten dat deze zeeheld in de loop van acht en vijftig dienstjaren, aan veertig gevechten deelnam, vijftien grote zeeslagen bijwoonde en in zeven daarvan zelf het opperbevel voerde, dan begrijpen we dat het zwaartepunt van deze strijd vooral op zee gelegen heeft.

En in deze zeegevechten, althans van de Ruyters laatste 20 jaren vormden de Mariniers de grote goede kern. De Ruyter had dit soort zeesoldaten leren kennen en waarderen in de verschillende Engelse zeegevechten, waar zij ver de baas bleven over de huurlingen en bemanningen der Hollandse schepen en daarom werd op zijn advies en onder invloed van den Raadspensionaris Jan de Witt op 10 Dec. 1665 het „Regiment de Marine" opgericht, door de Hoogmogende Heren Staten van Holland en West Friesland en de eerste commandant was de bekende zeeheld Willem Joseph Baron van Ghent.

Twee jaren later reeds maakte het corps zich beroemd in de glorieuse tocht van Chatham en de oprichting van een tweede regiment in 1669 was wel een bewijs hoe goed zij voldeden.

Drie jaren later onderscheidden zij zich in de zeeslag bij Soleby, maar ook in October van hetzelfde jaar toonden zij zich uitmuntende landsoldaten in de aanval op het door de Fransen bezette Woerden en vooral in 1674 in de veldslag bij Seneffe in de Zuidelijke Nederlanden.

Bij de vrede van Nijmegen werd uit bezuinigingsoverweging het corps opgeheven. Rekening houdend met deze hiaat vieren we thans feitelijk het 250-jarig bestaan van het corps. Maar in 1699 werden op aandringen van Willem III weer drie regimenten opgericht. In het begin der 18e eeuw maakten zij zich verdienstelijk bij de expedities naar Spanje: tesamen met hun Engelse collega's veroverden ze toen Gibraltar: en in de tweede helft dier eeuw in Berbice en Suriname almede in de slag van Doggersbank.

In de 19e eeuw kunnen met ere vermeld worden hun optreden te Algiers, Saparoea, Palembang, bij de Java-opstand, op Borneo, Boni, Simonoseki, Atjeh, Lombok en bij de Pedir-expeditie.

Tijdens de regering van onze huidige Vorstin Koningin Wilhelmina beleefde ons land een tijdperk van permanente vrede en moest het optreden der Mariniers zich beperken tot eervolle maar belangrijke bewakingsdiensten, waaruit echter het grote vertrouwen sprak, wat Nederland stellen blijft in het oudste corps van het Nederlandse leger.

Zo vonden we in deze periode de Mariniers voor de Nederlandse legatie te Peking: gedurende de oorlog in de bewaking der Duitse en Oostenrijkse legaties: en in 1926 bij de bescherming van de Nederlanders te Shanghai. Hier was ook de huidige Commandant van het korps op Curaçao Kapitein Keuchenius, die nog eens een reis naar China maakte, om met een detachement Mariniers, enkele honderden lastige Chinezen uit Nederland weer naar China terug te voeren.

Het grote vertrouwen der Nederlandse Regering bleek ook bij de overval van Urbina op 8 Juni 1929.

Midden in de nacht werden de mannen aan de Hoek van Holland ingescheept op de „Kortenaer". Later kwam een detachement kolonialen deze eerste troepen versterken; maar toen na de eerste schrik, deze troepenmacht zou verminderd worden kwam de kwestie aan de orde wie er blijven zouden, de Mariniers of de kolonialen. En Curaçao en Aruba hadden reeds zoveel ondervinding opgedaan, dat het van harte blij was, dat de kolonialen repatrieerden en de Mariniers hier het vaste soldatendetachement zou blijven vormen.

Curaçao zal dan ook meeleven met het feest van zijn Mariniers, en gaarne bieden wij hier onze hartelijke gelukwensen aan den huidigen Commandant Kapitein J. J. A. Keuchenius en aan de onderofficieren en manschappen van het detachement Curaçao.

Ook Curaçao zal in deze dagen de woorden herdenken enkele jaren geleden tot het corps gesproken door H. M. de Koningin:

„Met dankbaarheid gedenk ik Uw onverflauwde en steeds betoonde plichtsbetrachting en Uw krijgsmansdeugden, waar het vaderland in de loop der tijden meermalen een beroep heeft moeten doen op Uw offervaardigheid."

Moge nog lange jaren deze geest het corps Mariniers blijven sieren.

met zijn innerlijke verdeeldheid, altijd veel was geweest, dat hij nooit had kunnen begrijpen, besloot hij geheel zelfstandig de katholieke leer te onderzoeken. Hij las de catechismus en daarna de evangeliën zonder tekst-critiek en ontdekte met blijde verbazing de ontzaglijke schoonheid en de logische opbouw van deze evangeliën. Zijn aandacht richtte zich daarna op de „Imitatio Christi", een kostelijk boek, dat niet in de laatste plaats voor staatslieden een onuitputtelijke bron van wijsheid is en dat merkwaardig genoeg ook door vele protestanten wordt gelezen, zonder dat zij zich realiseren, dat het een katholiek boek is. De studie over de oorzaken en verloop van de Kerkhervorming bracht hem tot de voor hem verrassende conclusie, dat Luther niet de kerk had willen hervormen, maar een kerkrevolutie had ontketend en dat bij die revolutie sociale en economische invloeden dikwijls een groter rol hadden gespeeld dan de zuiver godsdienstige overtuigingen.

De eigenlijke Kerkhervorming was niet het werk van Luther, maar van het concilie van Trente.

In het verdere deel van zijn rede wees spr. er op, dat er geen tegenstelling bestaat tussen het geloof en de kennis, die beide genaden van God zijn. In het katholicisme vond hij de synthese van deze twee; niet in het protestantisme, waarvan een der bedienaren des geloofs, nog onlangs heeft gezegd, dat de rede een verachtelijke zottin is, die men de hals om moet draaien. Het agnoticisme was voor spr. eveneens onaanvaardbaar, omdat 't onwetenschappelijk is. De ontkenning door 't moderne protestantisme van de wonderen, die in het evangelie worden verhaald, omdat deze niet langs natuurlijke weg te verklaren zijn, was voor hem eveneens onwetenschappelijk en vol innerlijke tegenspraak. Men kan immers het bovenzinnelijke, het bovennatuurlijke niet de maatstaf aanleggen van het zinnelijk waarneembare. Toen spr. langs de weg van een geheel zelfstandig en onbevooroordeeld onderzoek tot de erkenning was gekomen, dat het Katholicisme inderdaad de waarheid was, kwam het mysterie van de H. Eucharistie over hem. Hij kon toen niet meer aarzelen. Eerst toen is hij naar een geestelijke gegaan met het verzoek hem op te nemen in de Katholieke Kerk.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Het meest belangwekkende van de oorlog in Abessynië ligt in de laatste weken niet zozeer in Afrika als wel elders.

De berichten van het front spreken elkaar immer tegen: niet alleen, wat heel begrijpelijk is, de berichten der beide oorlogvoerenden, maar zo houden b.v. Abessynse berichten nog steeds vol dat Gorahai weder in hun bezit, terwijl berichten uit dezelfde bron mededelen, dat Harrar, als oorlogsvesting is ontruimd en tot hospitaal ingericht. Dit loslaten van Harrar, de sleutel voor de spoorweg naar Addis Abeba, geeft toch weer de indruk dat de Abessyniërs niet zulke grote overwinningen maken als hun oorlogsbulletins wel doen vermoeden.

De oorlogsberichten van de Italianen maken in het geheel geen melding van nederlagen en van grote overwinningen al evenmin. Telkens keert weer terug het bericht, dat zij veel last ondervinden van de guerilla-oorlog, waardoor het leger van de ravitaileringsdienst dreigt te worden afgesneden.

Het zwaartepunt van deze oorlog ligt dan ook elders: en op het ogenblik bij de olie.

Enkele weken geleden is de Volkenbond begonnen met het toepassen der sancties: er waren moeilijkheden, maar deze waren spoedig opgelost, omdat een der grootste moeilijkheden vermeden was, nl. het opnemen van olie in het embargo.

Maar 12 Dec. a.s. zal daarover door het comité van 18 beslist worden.

Wat zal Amerika doen? De regering schijnt wel vóór een olie embargo te zijn en aan de exporteurs reeds weken geleden te kennen gegeven, aan de wensen van de regering in deze te voldoen. De Amerikaanse Minister van binnenlandse zaken heeft echter dezer dagen uitlatingen gedaan, die nog al stof tot discussie gegeven hebben en waardoor de houding erg vertoebeld is. Welke machten bezig zijn geweest om dat water troebel te maken? Zischka in zijn boek „geheime oorlog om de petroleum" vergelijkt ergens de petroleummagnaten met „de Goden van Homerus, die de een op de ander loslaten, de Achajers met de mooie scheenplaten en de Trojanen met de schitterende helmen", om dan zelf met de buit er van door te gaan.

De Italiaanse kranten in elk geval, waren deze week druk bezig met commentaren op een overeenkomst van de Societa Italo-Americana Petrolera, een dochter Maatschappij van de Standard of New Yersey. In geval het petroleumembargo zou worden doorgezet, zal deze Maatschappij Italië van de nodige olie blijven voorzien, waartegenover deze dan een 30-jarig monopolie krijgt in Italië: vooral uit Roemenië zou deze olie worden ingevoerd via Oostenrijk en Hongarije welke beide landen niet aan de sancties meedoen. Ook zal van het Oosten olie worden ingevoerd in Eritrea en Somaliland. Verder zal de Standard nog een crediet leveren van een milliard voor de aankoop van deze olie, enz.

De berichten omtrent dit „gentleman agreement" worden door de Italiaanse regering wel „zonder fundament" genoemd en eveneens door Walter Teagle, de president van de Standard Oil tegengesproken, maar de wereld weet langzamerhand wel, hoe met dergelijke tegenspraken te moeten omspringen.

Merkwaardig is ook wel, dat Mr. Rickett, die in het begin zo van zich spreken deed in verband met Amerikaanse oliebelangen in Abessynië, thans naar Rome onderweg is.

Volgens de laatste berichten althans schijnt Engeland het eiland Lemnos als marinebasis te zullen inrichten, juist om eventuele olieuitvoer uit Roemenië en Sovjet-Rusland tegen te houden.

Het zou ons dan ook geenszins verwonderen, als Amerika niet zal meedoen aan het olie-embargo en Rusland en Roemenië hebben al vast verklaard, dat in dit geval ook zij buiten het embargo blijven zullen.

En in dit geval zal de commissie van achttien te Genève verstandig doen om maar een negatief besluit te nemen.

Misschien wordt dan ook een groot dreigend gevaar afgeweerd, dat de oorlog niet gelocaliseerd zou blijven.

Want Italië heeft gezegd, dat het een olie-embargo als casus belli zal beschouwen: het heeft reeds de daad bij het woord gevoegd en de lichtingen Carabineri van de jaren 1907—1912 opgeroepen. Engeland heeft als tegenmaatregel zijn Indische vloot naar Aden gedirigeerd en ook Frankrijk zijn haven Djibouti versterkt.

Mogenlijk zijn het dreigementen. We hopen tenminste niet, dat Zischka's woorden van enkele jaren terug een profetie zullen worden „dat de volgende wereldoorlog vermoedelijk ontketend zal worden door de petroleum: een „petroleumbrand" waarbij de vlammen niet uit de grond zullen oplaaien, maar één die duizendmaal verschrikkelijker en moorddadiger zijn zal, dan die van een brandende petroleumveld.

Engeland en Frankrijk hebben intussen weer vredesvoorstellen gedaan aan Mussolini, gebaseerd op de oude voorwaarden, n.l. mandaat over Abessynië, vergroting van zijn koloniën met Abessijnse gebieden, maar daartegenover een vrije haven voor Abessinië.

We kunnen dezer dagen daarop een antwoord verwachten.

Benesch.

De Candidaat voor het presidentschap in Tsjecho-Slowakije.

NEDERLAND.

Toneelschandaal in Amsterdam.

Steeds is Amsterdam bekend geweest door zijn oproeren van palingstokers, aansprekers, enz. Maar wel heel ongewoon is het toneelrelletje geweest, wat volgens de telegrammen Zondag l.l. heeft plaats gehad, en waaraan de N.S.B.-ers de schuld zijn.

Het geschiedde tijdens de opvoering van het toneelstuk „de Beul".

Hoewel al onmiddellijk na het ophalen van het doek kleine incidenten voorvielen, bereikte het onverkwikkelijke toneel het hoogtepunt toen een toneelfiguur als dronken soldaat in een op de militaire uniform gelijkende kleding opkwam. Hiertegen hieven militaire toeschouwers met luider stemme protestkreten aan. Toen Van Dalsum, die voor de „Beul" speelde, de stukregels uitsprak „wat verlangt ge van mij", werd dit door het pubiek beantwoord met geschreeuw van „dat je je mond houdt, ploert". Dit werd onmiddellijk gevolgd door de regen van scheldwoorden aan het adres van de spelers. Een ontzettend tumult ontstond, terwijl in een hoek van de zaal de toeschouwers in een verwoed handgemeen gewikkeld waren, hieven enige N.S.B.-ers, schijnbaar als reactie op de inhoud van het stuk het Wilhelmus aan, dat hier en daar overgenomen werd.

Een der medespelende dames, de actrice Mien Duymaer Van Twist begon opgewonden te polimiseren met een aantal toeschouwers, die het toneel wilden beklimmen, doch de aanval werd door tussenkomst van toneelknechts afgeslagen. De politie die ondertussen in actie gekomen was, had handen vol werk. Een agent wilde per vergissing de garnizoens commandant van de stad Amsterdam, Majoor Boswijk verwijderen, daar hij hem voor een betoger hield. Enkele andere vooraanstaande bezoekers liepen klappen met een gummistok op gedurende de algemene verwarring.

Nimmer viel een dergelijk toneelschandaal in Nederland voor. Men wierp met stinkbommen, grauwe erwten, aardappelen en eieren. Daar het bekend was dat zich veertig rechercheurs in de zaal zouden bevinden had men de agenten in de couliers in reserve gehouden die in gesloten formatie de zaal binnenrukten toen het tumult aan de gang was.

Voor het spel een aanvang nam, sprak de Heer De Fresne, de directeur van het gezelschap enkele woorden tot het publiek. „Wij weten dat zich in de zaal enkele personen bevinden die de opvoering wensen te verhinderen of te verstoren; wij verzoeken het goedwillige publiek echter uitdrukkelijk kalmte te bewaren.

In de loop der week heeft de opvoering van dit toneelstuk nog verdere gevolgen gehad.

Allerwege wordt heftig geprotesteerd tegen verdere opvoeringen van het toneelstuk de Beul. Het Kamerlid Amelink heeft reeds enige schriftelijke vragen tot minister de Wilde gericht met het verzoek het stuk onmiddellijk te verbieden.

Verschillende Schouwburgdirecties hebben geweigerd het stuk in hun theaters te doen opvoeren. „De Beul" is een sterk anti-godsdienstig stuk, waar we de volgende week wel nader op terug komen.

De N.S.B. zond telegrammen aan de Koningin en den Bisschop te Utrecht. Gedurende een interpellatie in de gemeenteraad te Amsterdam deelde burgemeester De Vlugt mede dat hij tot conclusie gekomen was, dat het stuk geen Godslasterlijke strekking had, zodat er voor hem geen reden bestaat het stuk te verbieden. Hij verklaarde met verheffing van stem, dat hij voor intimidatie van welke zijde ook niet zou wijken.

ARUBA.

Het Zeemanshuis te San Nicholas.

In de afgelopen maand November was het bezoek van het aantal zeelieden aan het Zeemanshuis beduidend minder dan de voorafgaande maand. Toch konden er nog 163 geboekt worden, hetgeen dus toch alweer niet al te slecht te noemen is.

De oorzaak in het minder bezoek moet in twee redenen gezocht worden, welke ten eerste is, dat het steeds regenachtig en slecht weer geweest is, hetgeen de zeelieden van de wandeling naar het Zeemanshuis teruggehouden heeft en ten tweede het minder aantal tankers dat deze haven in de afgelopen maand aangedaan heeft.

Zo is het Zeemanshuis dan weer aan de laatste maand van het jaar begonnen en is dit tevens het laatste maandverslag dat in de „Amigoe di Curaçao" in 1935 zal verschijnen.

Het Bestuur van het Zeemanshuis brengt aan allen, die gedurende 1935 het hunne tot instandhouding en verbetering van het Zeemanshuis hebben bijgedragen, zijn oprechte dank en het hoopt in 1936 wederom op deze hulp te mogen rekenen en ook van anderen, die tot dusver afzijdig bleven.

Reeds gedurende deze maand zal de inschrijving van de nieuwe leden plaats vinden; geeft U daarom zo vlug mogelijk als lid op. „Eendracht maakt macht"; zo is het ook met het Zeemanshuis, hoe groter het aantal leden is, hoe meer en beter er voor de zeelieden gewerkt kan worden. **Steunt ons daarom in ons belangrijk sociaal werk,** hetgeen zonder onderscheid van godsdienst of geloof uitgevoerd wordt.

Wanneer men daarom U, lezer, een lijst presenteert voor inschrijving als lid van het Zeemanshuis, hoopt en verwacht het Voor *f* 5.— per jaar kunt ge lid zijn. In Bestuur, dat U deze lijst zult tekenen. het begin van 1936 zal het nieuwe Zeemanshuis gereed komen en dan wordt U een ruimere en rustige gelenheid aangeboden om te verpozen.

Het Bestuur betuigt zijn oprechte dank aan den Hr. Commandant der Marine te Oranjestad voor de prachtcollectie tijdschriften die het zeemanshuis mocht ontvangen en welke maar al te zeer van pas kwamen.

De boekenkisten gaan steeds naar de schepen en zeer vele zeelieden vragen steeds om boeken en tijdschriften, dus geachte lezer, als ge iets te missen hebt, gooi het niet weg, doch stuur het aan het Zeemanshuis; ge doet er een zeer goed en nuttig werk mee.

CURAÇAO.

Bekendmakingen.

Aan de heren J. K. Z. Lampe en J. E. M. Arends zijn ingaande 1 December 1935 eervol ontslag verleend als leden van de voogdijraad op Aruba.

De heren J. van Meeteren en Th. E. F. Ruiz zijn als zodanig benoemd.

De heer J. A. Beaujon is ingaande de 18de November 1935 benoemd tot kassier van de Curaçaosche Bank.

Aan den machinist-bankwerker bij de Landswatervoorzieningsdienst, J. B. Westerdijk, is wegens onafgebroken dienst van ruim 6 jaren, ingaande 16 Januari 1936, vijf maanden binnenlands verlof verleend met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen.

S. S. „Baralt".

De K.N.S.M. deelt ons mede, dat het ss. „Baralt" in plaats van Zaterdagmorgen, Zondagmorgen vertrekt.

Vlieghavens voor vreemde Militaire luchtvaartuigen.

Ter uitvoering van het „Toelatingsbesluit vreemde militaire luchtvaartuigen Nederlands-Indië, Suriname en Curaçao", heeft Z. Exc. de gouverneur beplaald, dat voor de algemene luchtvaart in dit gebiedsdeel zijn opengesteld:

te Curaçao het vliegterrein Hato en als vlieghaven het Schottegat;

te Aruba het vliegterrein Oranjestad en als vlieghaven de Paardenbaai.

te Bonaire als vlieghaven de rede van Kralendijk.

te St. Martin als vlieghaven de Groote Baai te Philipsburg.

Tegen het lawaai.

In het publicatieblad 129 is afgekondigd de „hinderlijk-geluid keur" houdende bepalingen tegen hinder op bepaalde uren tengevolge van het maken van hinderlijk geluid door middel van gramofoons en andere luidklinkende muziekinstrumenten.

De keur is 30 Nov l.l. in werking getreden.

Handel in meerderjarige vrouwen.

In het publicatieblad 133 is verschenen het Koninklijk besluit, waarbij op 19 Nov. 1935 in werking is getreden, het internationale verdrag nopens de bestrijding van de handel in meerderjarige vrouwen.

Motorrijtuig- rijwiel- en motorbootbelastingverordening.

Volgens publicatieblad No. 122 heeft Z. Exc. de Gouverneur bepaald, dat de wijziging van de motorrijtuig-, rijwielen motorbootbelastingverordening 1928 (P.B. 1935 No. 83) in werking treden zal met ingang van 1 Januari 1936.

Deze verordening bevat een verlaging van de belastingen.

Marinescheepsongevallenwet.

In het publicatieblad No. 126 en 127 is afgekondigd de wet van de 16de Maart 1928 (Staatsblad No. 69), tot het instellen van een openbaar onderzoek omtrent rampen en ongevallen, overkomen aan Nederlandse oorlogsvaartuigen (Marinescheepsongevallenwet).

Welkom.

Met het S.S. Crijnssen arriveerde hier deze week Mevrouw J. W. H. Suthoff, echtgenote van den President van het hof van Justitie.

Eind vorige week keerde weer terug, na enkele maanden verlof, Dr. Sardeman, de Gouvernementsveearts.

In dank ontvangen.

Van het hoofdagentschap der K.N.S.M. en de firma S. E. L. Maduro & Sons., de tijdtafels van de door haar vertegenwoordigde schepen, gedurende de maand December.

Van de firma Mensing & Co., een door haar uitgegeven wandkalender voor het jaar 1936.

Van de firma Ellis & Dania,, agenten van de Silsa-margarine, twee exemplaren van een practische wandkalender.

Van den heer Dario Cardoze, agent van de „Exide-Batteries" een Exidekalender.

Van den Heer J. Mensing, consul van de republiek Finland, nummer 5 van de Revista Commercial de Finlandia, uitgave van de Export Associatie van Finland.

Een aflevering van het maandblad „'t Contact" van de Nederlandse Padvindersvereniging.

Van de firma Edwards Henriquez & Co., een exemplaar van nummer tien van de mooie illustratie „Germany".

Van het Agentschap der Compagnie Générale Transatlantique, een exemplaar van de nieuwe tijdtafel van genoemde lijn.

Dr. Da Costa Gomez.

Dinsdag ontving zijn Vader Pedro da Costa Gomez het telegram van de geslaagde Promotie tot Doctor in de Rechten van Mr. Dr. M. F. da Costa Gomez op proefschrift. Samenstelling en bevoegdheid van het Wetgevend Orgaan van het Staatsdeel Curaçao bezien in het Kader van de Nederlandse Koloniale Politiek.

Onze beste wensen.

Examen stenografie, St. Thomascollege.

J. de J. Araujo, E. Callier, J. Ebbers, J. Giribaldi, H. Gustina, Ch. de Jongh, M. Luyando, L. Maduro, P. Nicasia, A. Panneflek, E. Pontilius, E. Römer, C. Sprockel, H. Schuitemaker, E. Slockers, H. de Windt.

Bovengenoemde jongeheren hebben op Zaterdag 30 November met goed gevolg examen afgelegd als Kantoorstenograaf in de Nederlandse Taal (snelheid 130 lettergrepen per minuut).

Aan allen onze hartelijke gelukwens.

Toeristenschepen.

Dit seizoen mag Curaçao de volgende touristenschepen verwachten:

28 Dec.	Statendam
18 Jan.	Statendam
31 Jan.	Columbus
31 Jan.	Empr. of Australia
1 Febr.	Statendam
6 Febr.	Duch. of Richmond
8 Febr.	Evangeline
9 Febr.	Brittanic
10 Febr.	New-York
15 Febr.	Statendam
16 Febr.	Georgic
28 Febr.	Evangeline
29 Febr.	Brittanic
2 Maart	New-York
5 Maart	Gripsholm
7 Maart	Statendam
7 Maart	Empr. of Australia
9 Maart	Georgic
19 Maart	Brittanic
19 Maart	Evangeline
20 Maart	New-York
23 Maart	Andora Star
29 Maart	Georgic

Zilveren Jubile.

Zondag 8 December vieren twee Zusters van de Congregatie van Rosendaal hun Zilveren Professiefeest: n.l. de Zusters Bonifacio (Mej. Ringeling) en Yvonne (Mej. van Eps).

Beide Zusters, geboren op Curaçao, deden hun professie in Holland en brachten daar ook verschillende jaren in het klooster door. Sr. Yvonne zelfs het grootste gedeelte van deze vijf en twintig jaar.

Beide Zusters zijn al die jaren vruchtbaar werkzaam geweest in het onderwijs en thans nog als zodanig. Sr. Yvonne op Welgelegen en Sr. Bonifacio op San Mateo.

Beide Zusters zullen echter het feest vieren op Welgelegen, waar van 11—12 en van 4—5 gelegenheid is om de Zusters te feliciteren.

Ad multos annos.

Gezant Colombia.

Deze week vertoefde hier de Nederlandse Zaakgelastigde voor Bogotá, Dr. J. F. Noest.

Dr. Noest was tijdelijk gezant in Caracas en vertrok Donderdag per „Crijnssen" naar de plaats van zijn bestemming.

Dr. Deschamps.

De directeur van de All America Cable ontving uit Parijs bericht, dat zijn zoon Raoul geslaagd is tot Doctor in de Medicijnen aan de Universiteit aldaar.

Onze gelukwensen aan geslaagde en familie.

De inzameling voor de ambulance.

Naar de B.- & N. ber mededelen, is de inzameling voor de ambulance naar Abessinë thans bijna geëindigd.

Het reeds aanwezige geld is deze week ter beschikking gesteld van het Roode Kruis, waarom Dinsdag een telegrafische remise van 3700 gld. naar het hoofdbestuur te 's Gravenhage is overgemaakt.

Duitse kruiser.

Woensdagmiddag om 3 uur passeerde aan de horizont een kruiser met 2 pijpen. Door een kijker was duidelijk de hakenkruisvlag te zien, terwijl het schip van het nieuwe Duitse type was. Vermoedelijk zal het de Embden geweest zijn, die thans in La Guaira ligt.

Regenval.

Gedurende de maand November gaf de regenmeter van het St. Thomas-College een regenval aan van 115.2 mm.

Welkom.

Met het ss. „Alkmaar" kwam deze week op Curaçao de vroegere „Oehoe" onder de nieuwe naam „Oriol" voor de dienst van de K.L.M.

Politieberichten.

In de Breedestraat O.B. nabij de Naniesteeg is de 28-jarige vrouw de la C. terwijl zij de straat overstak, door autobus 1250-C licht aangereden. Daar zij klaagde over pijn in haar linkervoet is zij naar het hospitaal vervoerd en daar ter observatie opgenomen.

Bij het verplaatsen van een dephlamator der C.P.I.M. is de 51-jarige werkman R. met zijn linkervoet onder de rand van dit werktuig geraakt, waarbij de man zijn linkerhiel niet ernstig verwondde. De man is naar het Sanatorium vervoerd en aldaar ter verpleging opgenomen.

Op de terreinen der C.P.I.M. is een motorrijwiel bestuurd door den 60-jarigen G. in botsing gekomen met een vrachtauto, bestuurd door den 42-jarigen F. De motorrijder G. bekwam schrammen aan beide handen en klaagde over pijn in het dijbeen en in de borst. Hij is op advies van den dokter naar het Sanatorium vervoerd en aldaar voorlopig ter verpleging opgenomen. In alle drie ongevallen, stelt de Politie een onderzoek in naar eventuele schuld.

Ten nadele van het Gouvernement is een ankerketting ontvreemd van 50 meter lang. De Politie heeft als verdacht van diefstal respectievelijk heling aan deze ketting aangehouden den 27-jarigen V., en den 50-jarigen Z. De ketting is inmiddels te Klein St. Michiel in beslag genomen en de beide verdachten zijn voor onderzoek in bewaring gesteld.

Alsnog werd klachte gedaan van een gepleegd zedendelict, welke zaak in onderzoek is.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

De nieuwe Koning van Griekenland heeft een nieuw Kabinet gevormd en vele amnesties afgekondigd.

Venizelos zal naar Griekenland terugkeren, maar zich buiten de politiek houden.

De vertegenwoordiger van 450.000 Katholieken in Noord-Ierland hebben bij de Volkenbond geprotesteerd tegen de anti-katholieke relletjes in de maand Juli, waaraan ook de autoriteiten hebben meegedaan en vragen om bescherming van de Bond.

Begin deze week woedde er storm over Noord-West-Frankrijk en in de Noordzee.

In Engeland is een zuster van den Koning Prinses Victoria plotseling overleden.

Volgens de nieuwe bepalingen van de publieke veiligheid is in Duitsland ieder die zijn arm niet ten saluut opheft bij het zingen van het Horst Wessellied, schuldig aan een vijandige daad jegens de staat. Een weigering om de Duitse manier van groeten te beantwoorden zal officiëel worden beschouwd als een daad die de openbare veiligheid bedreigt. Poging tot zelfmoord, een daad die tot dusver niet strafbaar was, zal van nu af aan worden beschouwd als een daad die de belangen van de staat benadeelt.

Ieder, die de Nationaal Socialistische beweging belemmert, berokkent schade aan de staat en tegen hem is elke actie der politie gerechtigd.

Door de Duitse regering werd deze week aan de confessionele protestantse synode alle administratieve en autoritaire rechten ontnomen.

In beginsel is men overeengekomen een transatlantische dienst te beginnen in het voorjaar van 1937 met vliegboten van het type zoals thans door Sikorsky aangemaakt. Men zal het traject tweemaal per week in beide richtingen bevliegen. Het beginpunt zal in Noord Ierland zijn, van daar via IJsland en New Foundland naar de Canadeese kust, waar men aan zal sluiten op de bestaande dienst tussen de V.S. en Canada.

In Frankrijk vreest men voor de komende week, bij het debat over de nationalistische politieke verenigingen, weder een nieuwe kabinetscrisis.

UIT NEDERLAND.

In de memorie van toelichting op de begroting voor het verkeersfonds wordt de vraag vermeld of het toezicht op de K.L.M. ten opzichte van de veiligheid verscherping behoeft. De regering verklaart, dat dit ernstig overwogen zal worden na ontvangst en bestudering van een rapport, opgemaakt door de commissie Koolen. Het feit dat de uitbreidingen van het luchtnet gedurende 1935 groter waren dan te voren, behoeft nog geen reden te zijn om aan te nemen dat de voorzichtigheid onvoldoende was, of om te veronderstellen, dat de voorbereidingen niet met de nodige zorg zijn verricht. Men mag hierbij niet voorbijzien, dat de ongevallen veelal juist ervaren en geroutineerde vliegers troffen. Men kan eveneens niet zeggen dat de K.L.M. onverantwoordelijk gehandeld heeft, de Douglas toestellen in serie te doen aanmaken.

De belangen van de Nederlandse vliegtuigindustrie worden thans bijzonder overwogen. Het is echter zeer te betreuren, dat het tekort van de K.L.M. voor 1936 niet lager geraamd wordt dan voor 1935, vooral daar sedert de reeks van ongevallen de vooruitzichten nog ongunstiger zijn geworden.

Aljechin gaf ook de zes en twintigste partij in het schaaktournooi om het wereldkampioenschap op. Euwe heeft hierdoor een voorsprong van twee hele punten gekregen, zodat de stand nu is Euwe 14, Aljechin 12.

H.M. de Koningin ontving enkele leden van de Rode Kruis Ambulance voor Abessinië. H.K.H. Prinses Juliana stelde in Haar kwaliteit van voorzitster van het Rode Kruis deze leden aan de Koningin voor. H.M. onderhield zich enige tijd met haar bezoekers en informeerde vol belangstelling naar hun plannen tot uitvoering van hun taak.

De K.P.M. is er in geslaagd een combinatie te vormen voor de exploitatie van een scheepvaartlijn N.-Indië Zuid Afrika naar Buenos Aires en Santos, in samenwerking met de Nord Deutsche Lloyd. De K.P.M. zal het traject Indië-Durban exploiteren. De Heer De Knecht van de K.P.M. is naar Zuid-Amerika vertrokken om de Indische producten door middel van tentoonstellingen aldaar meer bekendheid te geven.

Volgens de „Telegraaf" zal Minister Colijn de beide portefeuilles, Koloniën zowel als Defensie, tot het voorjaar blijven beheren. De oorspronkelijke candidaat prefereerde in zijn huidige positie aan te blijven.

Een der hoofdredenen tot dit besluit was wel de noodzakelijkheid om spoedig ingrijpende verbeteringen bij de Nederlands-Indische weermacht aan te brengen, zodat Colijn deze nu zelf ter hand kan nemen daar er kwesties moeten opgelost worden, die beide departementen betreffen en dit bespoedigd wordt door deze werkwijze in overleg met den Gouverneur Generaal.

De Gouverneur van Suriname, die reeds wekenlang ongesteld is, vertrok voor een kort verblijf in de Zwitserse bergen tot herstel van gezondheid.

De regering is bereid, indien de gemeente Amsterdam afstand wil doen van het Paleis, 10 millioen over 5 jaar toe te staan tot het doen bouwen van een stadhuis op het voormalige Paleis van Volksvlijt terrein. Dit plan vond veel instemming.

De directeur van de militaire luchtvaartdienst De Veer heeft heden ontslag als zodanig aangevraagd. Dit schijnt verband te houden met de moeilijkheden, die zich de laatste tijd bij dit dienstvak voorgedaan hebben.

Mr. J. W. Duys, de voorzitter van de S. D. A. P.-kamerfractie heeft medegedeeld, dat hij niet langer wenst deel uit te maken van deze fractie en dat hij zich ook niet langer als zodanig zal beschouwen. Hij gaf de Voorzitter van de Kamer eveneens kennis van dit besluit en verzocht ontheffing van het lidmaatschap in de vaste commissie voor privaat strafrecht, daar hij deze plaats wil vrij maken voor een lid van de sociaal-democratische fractie.

Duys deelde eveneens mede, dat hij wel voornemens is Kamerlid te blijven. In een brief, die Duys aan de S.D.A.P. schreef betreffende zijn juist genomen besluit zegt hij: „Alles wat in de laatste jaren, onder aanvoering van Uwe voorzitter in de partij tegen mij ondernomen is, in aanmerking nemende, begrijp ik, dat het overbodig mag heten, de redenen van mijn besluit uiteen te zetten."

Volgens de Telegraaf zou Schout bij nacht Furstner bestemd zijn om de huidige chef van de marinestaf op te volgen daar deze vermoedelijk per 1 Januari 1936 de dienst zal verlaten.

Prinses Juliana sprak de leden van de Nederlandse ambulance, die per M.S. Kota Radja vertrokken naar Djibouti in de loods van de Rotterdamse Lloyd toe. Zij wees op de dankbare taak, die hen daar wachtte en hoopte, dat zij het lijddaar wachtte en hoopte, dat zij het lijden van velen zullen verlichten. Zij wees er op, dat men in Ethiopië Nederland zal beoordelen naar haar vertegenwoordigers en zij hoopte en verwachtte, dat de naam van Nederland ook in dit geval hooggehouden zou worden. De leider van de ambulance dankte voor de hartelijke woorden van de Prinses en verklaarde, dat men alles in het werk zou stellen de vrijwillig opgenomen taak naar aller tevredenheid te volbrengen. Een groot aantal personen was bij het vertrek van het gezelschap bestaande uit 30 personen, aanwezig.

Voor Hollands sprekende katholieken.

De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:

's Zondags:

H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis.

Lof: 's Avonds 6½.

In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda:

's Zondags:

H.H. Missen om 4¾. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.

Lof: 's Avonds 7 uur.

In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Lof: 's Avonds 7 uur.

Isla kerk:

's Zondags:

H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)

Biechthoren — Zaterdag 4-6 uur.

Parochiekerk San Mateo:

's Zondags:

H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis), 9 uur (Hoogmis).

Lof: 's Avonds 7 uur.

In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:

Iedere morgen na de H.H. Missen en iedere avond om 6¾.

's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

In verband met het wegnemen van een auto in de nacht van 10/11 October jl. gepleegd, zijn als verdachten hiervan aangehouden de jongemannen H. en D. Deze hebben een bekentenis afgelegd, waarna zij weder op vrije voeten zijn gesteld.

Aangifte werd gedaan door de 18-jarige vrouw van huisvredebreuk en diefstal van enige jurken, waarvan zij de 14-jarige A verdenkt.

Aangifte werd gedaan door den 19-jarigen S. van diefstal van een bankbiljet van *f* 25.—. In verband met deze diefstal is als verdacht hiervan aangehouden de 24-jarige vrouw de J. tegen wie sterke aanwijzingen bestaan. Zij ontkent de diefstal en is voor onderzoek in bewaring gesteld.

Als verdacht van diefstal van goederen uit de lading van een stoomschip, zijn in bewaring gesteld de kustmatrozen C. en R.

Terzake wederzijdse mishandeling wordt proces-verbaal opgemaakt tegen den 19-jarigen werkman L. en den 24-jarigen chauffeur W.

Terzake bedreiging is de 37-jarige L. aangehouden. De man, die onder de invloed van alcoholhoudende drank verkeerde, is ter ontnuchtering in bewaring gesteld. Hij verklaarde, nadat hij was ontnuchterd, zich niets van een bedreiging te herinneren. P. V. wordt opgemaakt.

In een cafe aan de Berg Altena heeft men in de nacht van Zaterdag op Zondag ingebroken en een klein bedrag aan geld ontvreemd. De politie spoort naar de(n) onbekende(n) dader(s).

Op de van Eyk van Voorthuyzenweg is de autobus 1377-C bestuurd door den 27-jarigen S. op het trottoir gereden en tegen een lantaarnpaal gebotst, waardoor de bus ernstig beschadigd werd en een 60-jarige passagiere aan het hoofd gewond raakte. De vrouw die tevens over pijn in de borst klaagde, is in het hospitaal ter observatie opgenomen. Tegen den chauffeur wordt P.V. opgemaakt.

Van drie gevallen van mishandeling werd aangifte gedaan, welke zaken alle worden onderzocht.

In de week van 23/30 November 1935 zijn 11 personen ingesloten terzake van openbare dronkenschap.

Ter zake van het plegen van een zedendelict is aangehouden en in bewaring gesteld de 20-jarige W. die het gepleegde reeds heeft bekend.

De 16-jarige R. die in de St. Annabaai aan het zwemmen was en bij de komst van een motorboot onder water dook, heeft, toen hij weer naar boven kwam, een slag met de schroef tegen de rechtervoet gekregen, waardoor aan die voet een bloedende wonde ontstond.

Aangifte werd gedaan van diefstal van een vulpen vanuit een kamer in een hotel hier ter stede. De Politie onderzoekt deze zaak.

Van 2 gevallen van mishandeling werd aangifte gedaan, welke zaken beide worden onderzocht.

Door de politie is als verdacht van de diefstal in het 2e District op j.l. Maandag gepleegd, waarbij twee spaarboekjes, enige sieraden en een geldsbedrag waren ontvreemd, aangehouden den 17-jarigen F., een oude bekende van de politie. De jongeman is aan de Hoofdwacht van Politie in bewaring gesteld en heeft reeds bekend. De beide spaarboekjes zijn reeds in beslag genomen, terwijl een klein gedeelte van het ontvreemde geld evenens is teruggevonden. De vermiste sieraden zijn nog zoek. F. wil zich hierover niet uitlaten.

De verdachte van de beroving op het Rif, waarbij een Venezolaans koopman van zijn geld en een cheque werd beroofd is naar het Huis van Bewaring overgebracht en in preventieve hechtenis gesteld.

Op de terreinen der C.P.I.M. is de 28-jarige Portugees C. tijdens zijn werkzaamheden, met de rechterwijsvinger bekneld geraakt tussen een aan een kraan hangende U-balk en het reeds opgetrokken constructiewerk van een in aanbouw zijnde tank. 's Mans wijsvinger bekwam hierdoor een flinke scheurwond. Hij is tengevolge hiervan in het Sanatorium opgenomen. De politie onderzoekt of iemand schuld aan het ongeval treft.

Uit een auto geparkeerd staande op het de Ruyterplein is ontvreemd een portefeuille inhoudende enige papieren en een gasoline bonnenboekje.

Vanaf een terrein van nieuwe woningbouw aan de Oranjestraat is enig hout ontvreemd.

Door den 25-jarigen P. is aangifte gedaan, dat hij, nadat hij met een autobus van het Brionplein naar Rio-Canario was gereden zijn portefeuille met inhoud vermiste. Hij denkt dat hij de portefeuille in deze autobus verloren is en dat daarna een andere passagier de portefeuille heeft opgeraapt en zich toegeëigend. Laatstgenoemde drie zaken worden door de politie onderzocht.

Aangifte werd gedaan van diefstal van 2 kisten inhoudende biscuits, uit een pakhuis hier in de stad. De politie stelt een onderzoek in naar de(n) onbekende(n) dader(s).

Van twee gevallen van eenvoudige mishandeling werd aangifte gedaan, welke beide baken in onderzoek zijn.

Gouverneur op Aruba.

Deze week bracht Z. Exc. de Gouverneur een bezoek aan Aruba. Woensdag keerde het gezelschap weer terug per Snip.

CURAÇAOSE ATHLETIEKBOND.

Kampioenwedstrijden op Zondag 8 December.

Hierbij wordt nog eens in herinnering gebracht, dat op Zondag 8 December des namiddags van 1 tot 5 uur, Athletiekwedstrijden om de kampioenschappen van Curaçao zullen worden gehouden op het terrein van Asiento nabij Rio Canario.

Die dag zullen door de vriendelijke medewerking van de C.V.B. geen competitie-voetbalwedstrijden plaats vinden.

Wij wekken ieder sportliefhebber op die middag op het Asientoterrein aanwezig te zijn.

K.L.M.-NIEUWS.

Kerstvluchten van en naar Aruba.

De K.L.M. heeft het voornemen om in de Kerstweek enige extra-diensten van Curaçao naar Aruba en omgekeerd uit te voeren.

In ieder geval zal de Dinsdag vóór Kerstmis (24 December) een speciale dienst worden ingelegd, met een vertrek van Curaçao om 3 u. 40 n.m., aankomst Aruba 4 u. 15, vertrek aldaar 4 u. 35, aankomst te Curaçao om 5 u. 25. Indien het aantal aanvragen voor passage zulks wettigt, zal voorts diezelfde dag ook nog een dienst worden gevlogen op de voormiddag n.l. vertrek Curaçao 12 u., aankomst Aruba 12 u. 35, vertrek Aruba 12 u. 55 en terugkomst te Curaçao 13 u. 45.

De gewone dienst op Woensdagmorgen zal omdat het die dag 1ste Kerstdag is, vervallen.

Er zijn voorts enkele aanvragen van passagiers die gaarne de 2de Kerstdag (Donderdag) des namiddags willen terugvliegen naar Aruba; bij onvoldoende deelname zal daarom op die middag een extra heen- en weer vlucht naar Aruba worden uitgevoerd. De tijden zullen nader worden bekend gemaakt.

Teneinde een zo groot mogelijk publiek in staat te stellen het Kerstfeest op het andere eiland te vieren, heeft de K.L.M. besloten, voor deze gelegenheid speciale retourbiljetten uit te geven tegen een sterk gereduceerde prijs nl. *f* 32.— per persoon.

Deze retours zijn geldig voor de heenvlucht op Dinsdag 24 December en terug op Vrijdag 27 December of, indien Donderdag een extradienst wordt uitgevoerd, ook op die dag.

Voor verdere inlichtingen en plaatsreservering wende men zich tot de K.L.M.-agenten.

De West-Indische Gids.

Het Novembernummer van dit tijdschrift opent met twee voortreffelijke besprekingen van W. R. Menkman.

De eerste gaat over de uitgave der Spaanse Documenten betreffende de Nederlandse Zeevaarders in Caraibische Zee 1621—1648. De tweede over de historische studie van G. J. van Grol, **De grondpolitiek in het West-Indische domein der Generaliteit.**

Verder bevat de aflevering:

Het Surinaamse negerlied: de banja en de doe, door Theod. A. C. Comvalius.

Sporen van tweehonderd jaar Hernhutter zending door H. Schütz.

Het Boschnegerslot (klavierslot, zijn oorsprong en toepassing, door F. Oudschan Deutz.)

Het einde van het schooljaar.

In ons blad van de vorige week werd reeds melding gemaakt van de 16 leerlingen, die de 10-jarige Mulo-school van het St. Thomas-college met succes doorlopen hebben.

Vrijdag morgen had de plechtige uitreiking plaats van de diploma's. Onder de aanwezigen zagen we Mgr. Verriet, de inspecteur van het onderwijs de Heer Schroeder, alsmede de Heren Gronemeyer en van der Drift.

Fr. Gerontius, waarnemend directeur van de school leidde deze plechtigheid, waarbij ook de inspecteur een woord van erkentelijkheid sprak voor de tot grote tevredenheid behaalde resulaten en Mgr. Verriet een hartelijk woord meegaf van opwekking en aanmoediging voor de geslaagden.

De St. Vincentiusschool hield Maandagavond een oudersavond in het theater Brion, dat tot alle hoeken was bezet.

Frater Fidelius, het hoofd der school opende de avond met een opwekking tot de ouders tot beter en meerdere samenwerking met de onderwijzers.

Tussen de bedrijven van het aardige kabouterstukje, „het loontje van Boontje" en het Chinees ballet, deelde Mgr. Verriet de prijzen uit en hield een opwekkende rede tot ouders en jongens, vol dank tevens voor het werk der Fraters. Welke opofferingen deze zich getroosten voor het heil der jeugd, moge hieruit blijken, dat de Fraters ook hun vacantie hebben willen opofferen voor de kinderen, die onder de vacantie naar de scholen kunnen komen, waar onder leiding der Fraters deze met verschillende spelen worden bezig gehouden.

Voor vele ouders zeker een welkome uitkomst.

Nieuwe markt.

Tegenover de politiewacht van Cas Chikitoe, in de driehoek tussen de weg naar de Isla en Julianadorp komt een nieuwe markt voor de bewoners van Wishi, Marchena en Julianadorp.

Missienieuws.

Pater Hart is tijdelijk geplaatst op Santa Rosa, terwijl Pater Volk verbonden blijft aan de Kathedraal.

Goede reis.

Met het ss. „Simon Bolivar" keerde deze week naar Holland terug de Algemene Overste van de Zusters van Schijndel, Moeder Theresia met haar assistente.

Met het ss. „van Renselaer" vertrekt deze week naar Haiti, de Hr. E. Martijn en familie, consul generaal van genoemde republiek. Van daar gaat de Hr. Martijn met familie op vacantie naar Holland.

Uitgenodigd door Mgr. de Genoud van Guadaloupe vertrok deze week Pater de Bruyn naar deze Franse kolonie, om het trecentenario te vieren van de tricolore over de Franse Antillen.

10 Januari keert Pater de Bruyn met de Franse boot weer terug.

Vrijwilligerscorps en Mariniers.

Zaterdagavond hadden de Curaçaose Vrijwilligers op het Rif een feestavond georganiseerd ter herdenking van het 270 jaar bestaan van het Korps Mariniers.

De verschillende commandanten waren aanwezig alsmede de Luit. Adjunct Fens namens Z. Exc. de Gouverneur.

Door de commandant van het V.K.C. Winkel werd aan de Mariniers een oorkonde uitgereikt, waarna kapitein Keuchenius dankte.

Hierna was het gezellig samenzijn onder toneelstuk en een dans.

Expositie Ligtelijn.

De Nederlandse schilder Ligtelijn, die na een verblijf in Suriname, thans hier Curaçaose landschapschilderijen vervaardigt, heeft, volgens de Beurs- en Nieuwsberichten, plannen om waarschijnlijk 21 Dec. in de Hendrikschool een tentoonstelling te houden van zijn doeken.

Herriot.

Als Voorzitter de Radicaal Socialisten waarschuwend, waardoor Frankrijk vorige week voor een Kabinetscrisis gespaard bleef.

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 9 tot en met 15 December 1935.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

in theater Roxy.

Caravan.

In Hollywood.

White Parade.
Student tour.

In Cinelandia.

I'll fix it.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aan bevelen.

Roxy.

Flying down to Rio.

In Hollywood.

Adventure Girl.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

Kleine waterdroppels
Kleine korr'len zand
Vormen saam de trotse zee
't Wonderschone land.

Kleine liefdedaden
Woordjes teer en zacht
Hebben vaak in 't kleinste huis
't Grootst geluk gebracht.

Velen horen liever waarzeggen, dan dat zij naar de waarheid luisteren.

Het werk van duizend mieren wordt soms door de trap van één ezel vernield.

Wij maken ons leven niet naar onze aandrift, maar in bond met de machten die ons weerhouden.

Een anders ijdelheid beledigt onze eigene.

Bekendmaking.

De Directie van de Curaçaosche Bank maakt hierbij bekend, dat, behalve de Secretaris dezer Bank, ook de Heer J. A. Beaujon, benoemd kassier der Bank, thans door haar gemachtigd is om namens den Voorzitter quitanties te teekenen.

Curaçao den 4n December 1935.

De Voorzitter
VAN DER DRIFT.

De Secretaris
THIELEN. 3-1

Bekendmaking.

Hierbij wordt bekend gemaakt dat dit jaar weer gelegenheid bestaat bij den Lands Radio Dienst om tusschen den 14n December en 6 Januari geluktelegrammen naar het Buitenland te verzenden tegen dezelfde taksen als verleden jaar.

Alleen voor geluktelegrammen met vasten tekst naar Nederland is de taks verlaagd tot f 2.50 en naar Nederl. Oost-Indië tot f 5.— per telegram.

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot het aannamekantoor Handelskade (Loodskantoor).

De Directeur v/d Landsradio- en Telefoondienst,

D. MOLENKAMP.

„Ik heb een afkeer aan soep koken . . .

Duizenden vrouwen, die al jaren ossenstaart-soep hebben bereid, dienen tegenwoordig Campbell's. Het is niet moeilijk te begrijpen waarom. Even rijk als thuisbereid, heeft zij bovendien een overheerlijke smaak, die haar tot de meest bekende ossenstaart-soep gemaakt heeft. En slechts twee minuten nadat U het blik hebt opengemaakt, is ossenstaart Campbell's soep gereed om opgediend te worden. (Zie aanwijzing.) Probeer vandaag nog een blik.

Twee maal zo fijn als thuis.
Zie voorschrift.
Campbell's Soep is twee keer zo fijn als U ze thuis zou kunnen maken. Het is daarvoor nodig, dat U een gelijke hoeveelheid water bij voegt voordat ze opgediend wordt. Dus elk blik Campbell's soep in Uw keuken betekent twee keer de hoeveelheid soep op Uw tafel.

Campbell's
Oxtail Soup

WORLD'S LARGEST SELLING SOUPS · 21 KINDS: ASPARAGUS • BEAN • BEEF • BOUILLON • CELERY • CHICKEN WITH RICE • CLAM CHOWDER • CONSOMMÉ • JULIENNE • MOCK TURTLE • MULLIGATAWNY • MUTTON • NOODLE WITH CHICKEN • OXTAIL • PEA • PEPPER POT • PRINTANIER • TOMATO • VEGETABLE • VEGETABLE-BEEF • CREAM OF MUSHROOM

Openbare Verkooping.

Krachtens machtiging aan den Administrateur van Financiën verstrekt bij G.B. van den 28n. Augustus 1935, No. 1024 zal op *Dinsdag* den 10n. December 1935 te 2 uur des namiddags, ten kantore van den Notaris Jan Jacob Beaujon ter standplaats Curaçao te Willemstad aan de Bitterstraat No. 40 en ten overstaan van genoemden Notaris, in het openbaar worden geveild en aan den meestbiedende toegewezen:

Het huis en erf met regenbakken, afdakken en verdere gebouwen, staande en gelegen te Willemstad op Curaçao aan de Werfstraat, de Bitterstraat en de van Radelstraat, vroeger genummerd Werfstraat 6, thans ter Inspectie der Belastingen alhier genummerd Bitterstraat 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17 en Werfstraat 6, welk onroerend goed in eigendom toebehoort aan het Gouvernement van Curaçao.

De veilcondities en verdere bescheiden liggen van af 14 dagen vóór de verkooping ter inzage van belanghebbenden ten kantore van voornoemden Notaris.

Curaçao, den 31sten. October 1935.

[Reeds geplaatst in de „Boletin Comercial", „La Prensa" en de „Curaçaosche Courant".] 2—2

St. Thomas-college.

R. K. Muloschool voor Jongens.

Gelegenheid tot inschrijven van nieuwe leerlingen voor 1936 vanaf 16 December 's morgens van 8 tot 12 uur.

Men wordt verzocht trouwboekje en pokkenbriefje mee te brengen.

Schoolgeld volgens gouvernementsregeling.

2—1

Ambachtsschool St. Jozef.

Onderafd.: van de C. R. K. Volksbond.

Op de Zaterdagen 30 Nov. — 7 Dec. — en 14 Dec. des morgens van 9—12 uur, bestaat gelegenheid tot het inschrijven van nieuwe leerlingen op het kantoor van de C. R. K. Volksbond, Kerkplein, Otrabanda.

Alleen zij die met vrucht 6 klassen van de lagere school hebben doorloopen, komen in aanmerking. Leeftijd 13—16 jaar.

Men gelieve het rapport boekje en trouwboekje mede te brengen.

De datum van het toelatingsexamen zal nader worden bekend gemaakt.

De directeur,
3—2 S. CHR. SCHOUTEN.

Bekendmaking.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst maakt hierbij bekend, dat er gedurende de eerste helft van de maand December, elken Dinsdag en Donderdag, tusschen 9 en 10 uur v.m., gelegenheid bestaat tot kostelooze inenting op het Laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst, Fort Amsterdam

De Directeur voornoemd,
2-2 **P. I. HENRIQUEZ.**

C. Winkel & Zonen.
voor prijzen enz.

Verkrijgbaar in alle provisiewinkels.

V. ROSSEM'S
Poorters-Toeback
DE BESTE VARINAS

UITBREIDING
RADIO DISTRIBUTIE

OTRABANDA - PUNDA - PENWEG.

L. S.

In verband met het spoedig gereedkomen van het RADIO DISTRIBUTIE net op Otrabanda, Punda en Penwijk, bieden wij aan alle abonné's, die zich voor 31 December 1935, opgeven, geen **Aanlegkosten** in rekening te brengen.

RADIO DISTRIBUTIE garandeert U zuivere radio muziek, gelijktijdig van de meest interessante programma's uit Zuid en Noord Amerika en Europa.

Enkele voordeelen van een aansluiting aan de Radio Centrale zijn:

Geen lastig afstemmen meer.
Geen stroomverbruik.
Geen reparatiekosten.
Geen verouderen van Uw toestel, terwijl toch de „thuis-bezorgde" muziek opgevangen wordt door de meest moderne ontvang-installaties.
GEEN AUTO OF ANDERE ELECTRISCHE STORINGEN.

De keuze van den luidspreker is vrij. Wij leveren echter speciale distributie luidsprekers a f 22.50 per stuk, desgewenscht op gemakkelijke betalingconditie.

De abonnementsprijs bedraagt f 5.— per maand.

Behalve de kosten van een luidspreker verzekert U zich voor f 5.— per maand, zonder verdere kosten, van de meest moderne radio ontvangst, ZONDER AUTO STORINGEN.

Het onderhoud van Uw aansluiting, behalve dat van den luidspreker, geschiedt voor onze rekening.

Probeer *ALLE* radio ontvang toestellen, en luister dan eens naar b.v. een PHOHI uitzending per RADIO DISTRIBUTIE.

ELK gefluisterd WOORD AAN EUROPA'S GRENZEN klinkt natuurgetrouw in Uw huiskamer.

Geeft U op als abonné vóór 31 December 1935 en wij sluiten U gratis aan.

Voor inlichtingen en demonstraties gelieve men zich te wenden tot de:

Curaçaosche Radio Centrale.

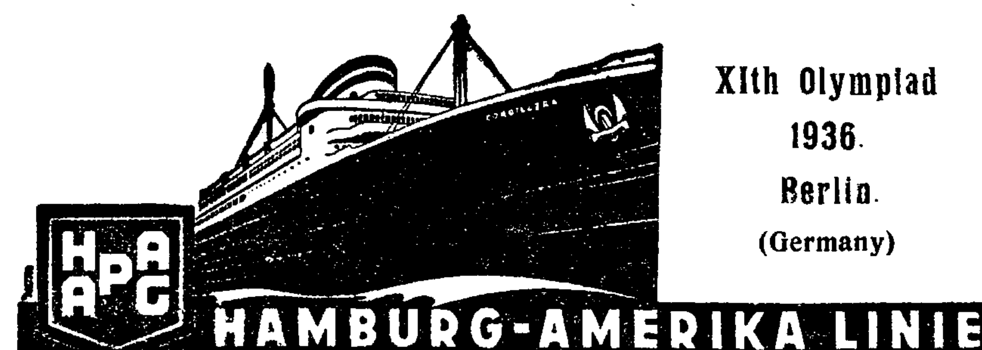
N. T. M. „Radio-Holland" N. V.
Bargestraat 14, Telefoon No. 390.
2—4 Willemstad.

Men danste in 1795 om den Vrijheidsboom op den Dam, maar die vreugde duurde kort... De populariteit van Lucas Bols is niet afhankelijk van een gril van den dag. Men houdt zich aan de gevestigde reputatie van:

BOLS 1575

ELKEN DAG ÉÉN GLAASJE.

XIth Olympiad
1936.
Berlin.
(Germany)

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Next sailings from CURACAO:

To EUROPE, via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and Barbados:

MS. „PHRYGIA"	Dec. 3
MS. „CORDILLERA" (12.300 Gross Reg. Tons)	Dec. 14
MS. PALATIA"	Dec. 31
MS. „CARIBIA" (12 300 Gross Reg. Tons)	Jan. 11 1936

To CENTRAL AMERICA (Pto Colombia, Cartagena, Cristobal, Pto. Limon, Pto. Limon, Pto. Barrios):

SS. „SESOSTRIS"	Dec. 19
MS. „PATRICIA"	Dec. 24
MS. „CARIBIA" (12.300 Gross Reg. Tons)	Dec. 26
MS. „PHOENICIA"	Jan. 13 1936

To MARACAIBO:

SS. „ALEMANIA" in connection with our transatlantic steamers.

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO., Curaçao, Tel. 106.
ARUBA TRADING CO., Aruba.

Wilt gij dat uw zaak vooruit gaat, adverteer steeds in de Amigoe.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.

Afvaarten van Curaçao:

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Kingston en Pto. Limon: * gaat niet naar Kingston.

MS. „Colombia"	16 December
* SS. „Venezuela"	1 Januari
SS. „Costa Rica"	13 Januari

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

SS. „Crijnssen"	19 December
MS. „Colombia"	2 Januari
SS. „Venezuela"	16 Januari

Naar Port au Prince en New-York:

SS. „Van Rensselaer"	9 December
SS. „Oranje Nassau"	30 December

Naar Pto Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

SS. „Cottica"	7 December
SS. „Van Rensselaer"	29 December

Naar Pto. Cabello en New York:

SS. „Luna"	13 December
SS. „Medea"	20 December

Naar La Guaira (direct):

SS. „El Libertador"	11 December
SS. „El Libertador"	25 December

Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:

SS. „Alkmaar"	8 December
SS. „Baarn"	25 December

Direct naar Liverpool en Rotterdam:

SS. „Barneveld"	18 December
SS. „Boskoop"	11 Januari

Naar N. Domingo:

SS. „Atlas"	21 December

Naar Haitiaansche Havens:

SS. „Midas"	20 December

Naar Maracaibo via Aruba:

SS. „El Libertador"			
SS. „El Libertador"	Maandag	9 December	11 a.m.
SS. „Medea"	Donderdag	12 December	5 p.m.
SS. „El Libertador"	Vrijdag	13 December	11 a.m.
SS. „El Libertador"	Maandag	16 December	2 p.m.

Naar Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:

SS. „Baralt"	8 December

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 1 December.

A.-klasse: ASIENTO—R.C.C. 1—3
AJAX—M.S.V. Niet doorgegaan, M.S.V. niet opgekomen.

B.-klasse: TRAPPERS II—BISMARCK II 2—0

STAND COMPETITIE-WEDSTRIJDEN.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
JONG-HOLLAND	10	6	3	1	17	6	15	1.50
VOLHARDING	10	7	1	2	14	6	15	1.50
BISMARCK	11	7	2	2	17	9	16	1.45
R.C.C.	9	5	2	2	15	10	12	1.33
AJAX	11	3	5	3	8	12	11	1.00
HERCULES	11	2	5	4	6	11	9	0.82
TRAPPERS	11	3	2	6	11	8	8	0.73
M.S.V.	11	3	2	6	14	21	8	0.73
ASIENTO	9	1	2	6	5	19	4	0.44
TRANSVAAL	9	1	2	6	7	12	4	0.44
B-klasse:								
SCHERPENHEUVEL	10	9	1	0	40	6	19	1.90
VOLHARDING II	8	5	0	3	12	8	10	1.25
JONG-HOLLAND II	10	5	3	2	20	6	13	1.30
BISMARCK II	8	4	1	3	11	10	9	1.23
HERCULES II	9	5	1	3	10	11	11	1.22
R.C.C. II	8	3	2	3	16	14	8	1.00
ATLETICO	11	4	1	6	12	11	9	0.82
ASIENTO II	6	3	0	4	10	11	6	1.00
TRAPPERS II	9	3	2	4	11	11	8	0.59
M.S.V. II	7	2	1	4	9	23	5	0.71
AJAX II	10	2	0	8	9	27	4	0.40
TRANSVAAL II	8	1	0	7	7	29	2	0.25

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.
Zondag 15 December.

MUNDO-NOBO:
M.S.V.-BISMARCK.
Aanvang 3 uur precies.
VOLHARDING-JONG HOLLAND.
Aanvang 4 uur precies.
RIO CANARIO:
ASIENTO-AJAX.
Aanvang 4 uur precies.

DE HOOP:
HERCULES-TRANSVAAL.
Aanvang 4 uur precies.

Zondag, 22 December.

MUNDO NOBO:
M.S.V.—AJAX
Aanvang 3 uur precies.
HERCULES—JONG-HOLLAND
Aanvang 4 uur precies.

RIO CANARIO:
ASIENTO—BISMARCK
Aanvang 4 uur precies.

Donderdag, 26 December.

MUNDO NOBO:
TRAPPERS—R.C.C.
Aanvang 4 uur precies.

DE HOOP:
M.S.V.—TRANSVAAL
Aanvang 4 uur precies.

Zondag 29 December.

MUNDO NOBO:
Ajax—Transvaal.
Aanvang 3 uur precies.
Jong Holland-Bismarck.
Aanvang 4 uur precies.

RIO CANARIO:
Asiento-M.S.V.
Aanvang 4 uur precies.

Boeten: De vereniging Bismarck is beboet met *f* 0.50 volgens art. 19 R.C.W. en *f* 1.— volgens art. 18 R.C.W.

Op Zondag 8 December zullen er geen Competitiewedstrijden plaats vinden in verband met de athletiekdag van de C. A. B.

Elftalopgaven voor de maand December 1935.

Asiento I. J. de Boer, J. Boon, P. C. Kroon, W. Lambij, D. Monfils, H. C. J. Nieuwenhoff, L. Opschoor, H. Z. Rigaud, J. P. Spruit, I. P. de Vooys, A. de Wolf.

Asiento II. A. W. de Bie, C. J. E. Bloemendaal, C. den Boef, H. P. M. van der Eem, J. L. Esbeukman, P. Faber, P. Fraterman, J. Hendriks, S. P. Jeuken, D. de Jong, I. de Jong, J. Kapaan, J. H. Kouwenberg, B. Lagendijk, F. J. Mans, L. H. D. Nebbeling, H. C. Schuitemaker, M. S. Slockers, J. Smids, J. Teunissen.

Atletico Ongewijzigd.

Bismarck I. J. Arion, L. Jandroep, J. Pieters, H. A. Maduro, E. Ruiz, J. Cesilia, S. Rodriguez, J. Davelaar, S. Scharbay, P. Hernandez, J. Christian.

Bismarck II. E. Winklaar, H. Bakhuis, E. Moesker, M. Casimir, E. Quirindongo, A. Vorst, F. Rovil, M. Daal, V. Pellicer, H. Vorst, S. Alleyne.

Hercules I. J. Merkies, H. Weber, E. Atalida, L. Laurens, L. B. Laurens, R. Danchi, A. Evertsz, P. Jansen, P. Faneyten, A. Prins, E. Rondijk.

Hercules II. A. Merkies, J. Haseth, S. Sillië, C. Vornis, O. Hoelen, E. Minguel, H. La Cruz, E. Romano, I. Nieuw, G. Curiel, A. Franka.

Jong Holland I. J. Lampe, M. van der Gen, O. Troeman, E. Correa, A. Sentiago, H. Royer, J. La Cruz, H. Leers, R. Michael, R. Maduro, J. Scorrea.

Jong Holland II. R. Marquez, A. Kraneveldt, F. Bernabela, A. Chacuto, O. Zalm, R. Susana, O. Marugg, P. Roos, F. Brion, H. La Cruz, V. Grunning.

M.S.V. I. W. Roerhorst, A. Beeldstroo, A. Koops, E. M. J. Ooft, W. J. A. Deckers, J. A. Bosman, D. van Laar, J. G. Hofmans, J. A. v.d. Ham, H. J. Paffen, W. Osenga.

M.S.V. II. J. H. Hoendervoogt, M. van Niel, E. J. van Kesteren, G. B. Beket, A. J. van den Berg, H. J. den Os, H. Blom, A. Biervliet, J. Sueraes, P. Rademakers, H. Nagtegaal.

R.C.C. I. E. Vos, I. Bouwman, H. Gorsira, J. v. Uytrecht, R. O. Vincent, R. de Windt, I. Vos, C. Prince, J. Suarez, G. Schouten, J. M. Schotborgh.

R.C.C. II. F. Rib, C. Perret Gentil Jr. G. de Rooy, C. Royer, J. Garret, E. Krips, C. Helmyr, C. Chirino, G. Rosario, O. Profeet, M. Jacob.

Scherpenheuvel Th. Newton, J. P. Coffie, R. Suarez, B. Isenia, F. Mathilde, S. Catalina, J. Coffie, A. Thodé, Ch. Becker, D. Concepcion, E. Lucas.

Transvaal Ongewijzigd.

Trappers I. A. A. C. Raphaela, E. R. A. Jansen, R. B. Wilsoe, W. F. Abad, J. C. Jacob, A. Pieters, F. Jesurún, M. de Castro, C. Bosch, E. Evertsz, O. R. Davelaar.

Trappers II. Ch. Salcedo, R. M. Olivier, A. Goedgedrag, E. Zimmerman, A. M. Chirino, B. F. Leonora, E. Coffiel, G. Pieter, A. C. Escobar, R. E. Corasol, C. V. Rog.

Volharding Ongewijzigd.

HET BESTUUR.

Ierland—Nederland.

Op Zondag 8 Dec. heeft te Dublin de internationale voetbalwedstrijd Ierland-Nederland plaats.

Programma

Van de feestelijkheden ter gelegenheid van het 270 jarig bestaan van het KORPS MARINIERS.

ZATERDAG 7 DECEMBER 1935.

V.M. 7.30: Verspringen
Hoogspringen met en zonder aanloop
Polstok verspringen
Kogelstoten
Discuswerpen
Touwtrekken
100 meter hardlopen
400 meter hardlopen.

N.M. 15.00: **Volksspelen** bestaande uit:
a. zaklopen, zeilkruipen, eierlopen, evenwichtsboom, ringsteken.
b. **zakslaan.**

ZONDAG 8 DECEMBER 1935.

V.M. 7,30: Schijfschieten voor mariniers van H. Ms. „Johan Maurits van Nassau" en wachtsvolk van het Waterfort (9 Dec. '35).
a. **Geweer.** Afstand 200 meter. Houding vrij. 10 Patronen. Geen proefschoten.
Voor iedere seconde binnen de minuut wordt 1 punt extra toegekend.
Marine schoolschijf.
b. **Pistool.** Afstand 15 meter. Houding vrij. 8 Patronen. Marine schijf.
Bij gelijk aantal punten beslissen in volgorde de hoogste cijfers.

N.M. 16.00: **Voetbalwedstrijd.** Op het Rifterrein.
Elftal V.K.C. tegen elftal Mariniers.

N.M. 20.45: **Bioscoopavond** aangeboden door Directie Theater ROXY.

MAANDAG 9 DECEMBER 1935.

V.M. 7.30 :**Schietwedstrijd** als op 8 December 1935 voor mariniers van het Waterfort.

DINSDAG 10 DECEMBER 1935.

HERDENKING VAN DE JAARDAG VAN HET KORPS MARINIERS.

In zee: Toespraak van den commandant van H. Ms. „Johan Maurits van Nassau".
In het Waterfort: toespraak van den commandant van het waldetachement Mariniers.

DONDERDAG 12 DECEMBER 1935.

V.M. 9.30: In het fort Amsterdam:
Toespraak van Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao tot de verzamelde mariniers van H. Ms. „Johan Maurits van Nassau" het waldetachement, gevolgd door een defile voor Zijne Excellentie.
In het Waterfort:
Na afloop der plechtigheid in het fort Amsterdam: **Colonne geweer** op de binnenplaats van het Waterfort.

VRIJDAG 13 DECEMBER 1935.

N.M. 20.00: **Prijsuitreiking** in de cantine van het Waterfort.
Feestavond voor mariniers van H. Ms. „Johan Maurits van Nassau", mariniers waldetachement, zomede voor deputatiën van H. Ms. „Johan Maurits van Nassau", Militaire Politie Troepen en V.K.C.

Oorsprong en betekenis van de naam Curaçao.

3.

Labat schrijft in zijn tweede Dl. bladz. 145.

„De boom die de Franschen **Corossolier** en zijn vrucht de **Corossol** noe-
„men wordt door de Spanjaarden **Guanabo** (2) en door sommige andere
„Europese ingezetenen van America Cachiman (3) genaamd...
„De Franschen die vele van deze soort vruchten gevonden hebben op
„een Hollandsch eiland dicht bij de kust van Caracas gelegen, en **Curaçao**
„of **Curassó of** verbasterd **Corossol** genaamd, en die deze vrucht daarvan-
„daan naar de Fransche eilanden gebracht hebben (4), hebben daaraan de
„naam van dat eiland gegeven, inplaats van zijn eigen naam, hetzij dat
„zij die naam niet hebben geweten, of hetzij om enige andere reden, die
„nog niet tot mijn kennis is gekomen."

Dus volgens Pater Labat heet de zuurzak op Martinique **Corossol** d.w.z. Curaçaose vrucht, omdat hij van Curaçao naar Martinique is overgebracht.

Straks zullen we zien dat sommige schrijvers later de zaak juist omkeren en beweren, dat ons eiland de naam te danken heeft aan de vrucht.

Een ander werk zonder naam van auteur (5) **Hedendaagsche Historie of Tegenwoordige Staat van Amerika** enz. verschenen te Amsterdam in 3 dln. bij Isaük Tirion 1767, zegt in deel 2, bl. 667.

„Het eiland **Curaçao** of **Kurassau,** gelijk men het gewoon is te noemen,
„weleer **Quiraçao** legt in de West-Indiën, bezijden den mond van den Golf
„van Venezuela of Coro...

Dit is dus volgens ons bevinden de eerste schrijver, die de naam van ons eiland begint te verbasteren.

Met het woord **Kurassau** heeft de schrijver misschien de phonetische schrijfwijze willen weergeven, maar hij maakt het wel erg bont met de bewering: „weleer **Quiraçao**" genoemd.

In het gehele archief van de W.I.C. komt deze schrijfwijze niet voor; en in de Spaanse tijd evenmin, zoals we later zullen zien.

Het is mogelijk dat deze schrijver **Houttuyn,** die verbasterde schrijfwijze gevonden heeft in de toenmalige kranten of gazets, die het den lezer gemakkelijk maakten en schreven zoals een woord werd uitgesproken. Bovendien was men in die dagen zeer slordig met de spelling en werden dikwijls ook eigennamen op dezelfde bladzijde twee- of driemaal verschillend geschreven.

De grootste verdienste van genoemde schijver Houttuyn ten opzichte van ons eiland is, dat hij aan zijn boek een mooie kaart heeft toegevoegd van Curaçao met de ingang van onze haven en plattegrond van Willemstad en fort Amsterdam zoals het er in 1767 uitzag.

Dit is de oudste kaart, waarop de naam van het Schottegat voorkomt. H. plaatst echter de naam verkeerd, vlak aan de Havenmond voor het tegenwoordige Riffort.

De schrijver zelf was nooit in Curaçao geweest.

Een derde schrijver is **J. H. Hering,** 13 jaar later als Houttuyn.

Hering schreef een klein boekje: **Beschrijving van het eiland Curaçao;** uitgegeven te Amsterdam in 1779 bij Joh. van Selm.

Uit alles blijkt, dat hij zijn voorganger, die hij persoonlijk kende, trouw heeft overgeschreven.

Het meest curieuze is wel wat **Hering** schrijft in zijn voorbericht, dat die vorige schrijver **Houttuyn** „omtrent Curaçao zeer kort is". Doch het meerdere wat **Hering** omtrent Curaçao geeft, is niets anders dan een breedsprakerige langgerektheid zonder meer bijzonderheden te noemen.

„Nergens", zo schrijft Hering op bladz. 17 „nergens hebben wij eenig
„duidelijk blijk gevonden, aangaande de naamsoorsprong van Curaçao,
„ofschoon wij die hier en daar op onderscheiden wijzen gespeld vinden,
„doch welke namen genoegzaam met elkander overeenstemmen. Bij voor-
„beeld **Quiraçao, Curazou** en **Curaçao,** welke laatste benaming ook ver-
„wisseld wordt met dien van **Kurassau.** Denkelijk is het dat de Spanjaards
„er een dezer namen en wel die van **Quiraçao** aan zullen gegeven hebben,
„tenminste zij is ons voorgekomen als den oudsten naam van dat Eiland."

Hering zegt dus precies hetzelfde als zijn voorganger alleen met meer omhaal van woorden. Ook de kaart van Houttuyn heeft Hering overgenomen.

Met den volgenden schrijver komen we in een nieuw tijdperk van de Curaçaose Geschiedenis, n.l. na de Engelse overheersing, die in 1807 begon en in 1816 een einde nam.

In het jaar 1819 verscheen te Haarlem bij de Erven Bohn een boekje van 86 bladz. getiteld: **Beschrijving van het eiland Curaçao** enz. door een bewoner van het eiland.

Al spoedig na het verschijnen van het boekje op Curaçao in het begin 1820, kwam men te weten dat de landsonderwijzer **G. G. van Paddenburg** er de schrijver van was. De auteur was een man die door zijn voortdurende dronkenschap reeds twee jaren na zijn aankomst hier door het Gouvernement werd geschorst. Hij overleed in 1826. Het boekje heeft geen waarde; de enige verdienste er van is de mooie kaart van de toenmalige Willemstad en naaste omgeving, zeer waarschijnlijk getekend door den kapitein van de genie **Abbring.**

Paddenburg heeft geen nieuw gezichtspunt omtrent de naam Curaçao.

Hij schrijft: „Men kan geenszins met zekerheid den naamsoorsprong van dit
„eiland bepalen. De oudste naam was **Quiraçao.** De gewoonlijkste is **Kurassau**
„of beter zoals nu gebruikelijk is **Curaçao** (pag. 2).

In diezelfde tijd leefde nog op Curaçao een andere landsonderwijzer n.l. **P. Phoel** waarschijnlijk een oom of neef van Ds. G. B. Bosch (6) met wien hij tegelijk in April 1816 op Curaçao kwam.

Ofschoon de naam van Phoel weinig of niet bekend is heeft hij toch meer verdienste als geschiedschrijver dan een zijner voorgangers of tijdgenoten.

Hij schreef in de Curaçaosche Courant van het jaar 1824 en de volgende jaren tot '28 of '36 tal van artikelen onder de titel **„Mengelingen"** doch niet ondertekend. Alleen van Ds. Bosch (dl. I. bl. 225 noot) weten we dat ze van Phoel afkomstig zijn. Hij is de eerste geweest die, wat in verschillende werken, vooral handschriften van bijzondere personen, omtrent de geschiedenis van Curaçao stond opgetekend, bijeenverzameld en in de Cur. Crt. gepubliceerd heeft.

2) Dit is niet geheel juist, want tegenwoordig noemt men in Venezuela de zuurzakvrucht — Guanábana en de zuurzakboom — Guanábano.

3) Vergelijk: **l'Abbé Joseph Rennard: Les Caraibes; La Guadaloupe** (1635-1656) Paris 1929 p. 37.

Waaruit blijkt, dat reeds tussen 1635 en 1656 die vrucht op Guadaloupe inheems en aan de Caraiben bekend was en door hen **alakalisua** (de grote soort) en **cachiman** (de kleine soort) genoemd werden.

4) Dat vinden van die **zuurzakken** door de Fransen op ons eiland zou dan gebeurd moeten zijn of tijdens de overval onder Kapt. **de Baas** in Maart 1673, na eerst geland te zijn op Santa Barbara, en vandaar langs de verschillende plantages, waar ze overal die vruchten vonden naar de stad. (zie Hamelberg dl. 1 p. 46)

Of het zou kunnen gebeurd zijn bij het bezoek van den Fransen kaper **Sieur Raveneau de Lussan** die in Jan. 1658 eerst op Santa Barbara, later op Sint Kruis landde en dus volop de gelegenheid had, die zuurzakken op de plantages te zien en te eten en de pitten ervan mee te nemen.

Deze **Raveneau de Lussan** noemt in zijn reisbeschrijving ons eiland **Curassol.** (zie Hamelberg 2e Jaarversl. van het Cur. Taal-land- en Volkenkundig genootschap p. 139)

5) De later te noemen schrijver **J. H.Hering** zegt in het voorbericht van zijn werkje **„Beschrijving van het Eiland Curaçao** enz. dat wij aan den Heer **Houttuyn in den tegenwoordigen staat van alle volken,** de weluitgevoerde **Beschrijving van Amerika** te danken hebben.

Vermoedelijk was deze **Houttuyn** ook de uitgever van de Nederlandsche Jaarboeken in 42 delen van 1748 af.

6) Dit vermoeden vindt zijn reden hierin, dat de moeder van Ds. G. B. **Bosch,** Gerardina Catharina Poel heette. Later veranderde Phoel ook zijn naam in Poel.

wordt vervolgd.

Feuilleton.

De Vermoorde vermoord

Detectiveroman door S. A. Steeman.

7)

— „Staat u me toe licht te maken?" vroeg Bure eensklaps luid.

Hij draaide de knop naast zich om en in het helle witte licht zag hij de ontstelde gezichten en gedwongen houding der drie personen.

— „Bovendien," las Gratuit traagjes voort, „zal mijn zoon, mijner indachtig zijnde, een bedrag in geld, zegge vijftig duizend frank afstaan aan mijn gezelschapsdame, Clemence Byl".

Bure bekeek aandachtig de jonge vrouw. Haar hoofd zonk een weinig voorover, wijl haar handen krampachtig knepen in haar lederen handtasje. Elk ogenblik verwachtte Bure haar te zien schreien of één of andere aandoening te kunnen lezen op haar gelaat;... ze verroerde niet en scheen zelfs weinig ingenomen met de mildheid van haar meesteres.

En weer klonk de stem van Gratuit traag en zwaar:

— „Aan mijn knecht, Honoré Levachot, zal hij een lijfrente toewijzen van tien duizend frank en, zo mogelijk, hem behouden in zijn dienst..."

De rechter begon zich thans af te vragen of de inhoud van dit testament wel steeds voor ieder een geheim was gebleven... of wisten Hartog en Clém. Byl reeds wat hen hier wachtte, toen ze het kantoor van notaris Gratuit binnentraden?...

— „Eindelijk zal hij aan **M. Ernest** Louagie, bankbediende, een som van tien duizend frank afstaan; en over al het overige mijner goederen, zal hij kunnen beschikken naar eigen wens."

Gedaan en opgemaakt door mij zelf, te...

Die woorden hoorde Bure niet meer; hij dacht alleen maar aan dien M. Louagie, die blijkbaar niet was ingegaan op het verzoek van den notaris.

Wie kon dat wel zijn: Louagie?... Een bloedverwant van Mevr. Rouvet?...

Misschien ook woonde hij heel ver en had hij noch de tijd noch de middelen gehad om tegenwoordig te zijn bij de opening van het testament?...

— „Maar..."

Het was Max Hartog die dit zei; Bure had het gehoord en keek hem aan; maar Hartog sprak niet verder, wendde het hoofd naar de tuindeur en ontdeed zich van zijn handschoenen.

— „Ik geloof, dat Meneer daar een opmerking te maken heeft," zei Bure tot Gratuit, die ook juist spreken wilde.

— „Ik?"... zei Hartog verbaasd; „Neen, ge vergist u! ik heb niets gezegd..." Bure drong niet verder aan en er volgde een stilte, waarvan Gratuit tenslotte gebruik maakte om zelf het woord te nemen.

— „Ik moet u nog mededeling doen van 'n bijlage aan 't testament... Ik weet niet of mijn cliente een voorgevoel heeft gehad van het lot dat haar zoon getroffen heeft; ze heeft in ieder geval in een dusdanige gebeurtenis willen voorzien..."

Bij deze woorden keken de drie met blijkbaar grote belangstelling den notaris aan, die begon:

— „Ik lees u dus de bijlage aan het testament voor."

Max zat met gekruiste armen naar de punten van zijn schoenen te kijken en 't gelukte hem vrij goed een indruk van onverschilligheid te verwekken. Bure liet zich echter niet vangen door dit comediespel: hij had trouwens bemerkt dat, toen de notaris het woord „bijlage" uitsprak, Hartog even opschrikte en ophield met zijn handschoenen uit te trekken. Levachot integendeel, de ellebogen op de knieën steunend, trachtte niet te verbergen dat hij er belang in stelde.

— „In het geval dat mijn zoon en ik samen de dood zouden ingaan of indien hij bij zijn overlijden, nog minderjarig zou zijn, zullen al mijn effecten, al mijn roerende en onroerende goederen overgaan op mijn neef: Max Hartog, met beding de giften van Cém. Byl en M. Louagie, alsmede de lijfrente van M. Levachot te verdubbelen..."

— „Dit zijn de laatste wilsbeschikkingen van Mevr. Rouvet", zei Gratuit ietwat plechtig en legde het testament vóór zich op zijn schrijftafel.

De rechter van instructie was opgestaan, klopte den notaris op de schouder en Gratuit ging met Bure tot bij de glazen deur: ze spraken heel stil, zodat de anderen niets konden horen.

— „Zoudt u me kunnen zeggen," vroeg Bure, „welk persoon is aangesteld tot voogd van den kleinen Jacques?..."

— „Daar heeft mijn cliente niet van gesproken", antwoordde de notaris. „Niet dat ik daar nooit aan gedacht heb, maar ze heeft mij zelfs meer dan eens gezegd dat ze, in heel haar omgeving niemand waardig genoeg achtte om dit voogdijschap met gerust gemoed toe te vertrouwen... Haar neef is natuurlijk te jong en hij bezit, volgens haar, daartoe ook niet de nodige bekwaamheid"...

— „En heeft ze dan verder geen enkel familielid?..."

— „Neen. Ze bezat geen andere familieleden meer dan deze neef en nog twee of drie achterneven, waarmee ze sedert lang alle betrekking had afgebroken. Op mijn aanhoudend verzoek ook die zaak te regelen, had Mevrouw Rouvet onlangs nog laten doorschemeren dat ze wenste te weten of ik, zonodig, de zorg voor den kleine op mij wilde nemen. Ik had haar gevraagd daarover nog te mogen nadenken, en zóver stonden de onderhandelingen..."

— „Iets anders nu," onderbrak Bure, „wie is die M. Louagie?..."

— „Ik weet alleen maar dat hij bankbediende is; meer kan ik er niet van zeggen. Ik heb juist dezelfde vraag gesteld aan mijn cliente bij het opmaken van de acte maar ze heeft toen ontwijkend geantwoord, waaruit ik zelf kon afleiden dat ze meer uitleg ongewenst achtte..."

Max Hartog kwam bij hen en zei tot Gratuit:

— „Dat zal wel alles zijn voor vandaag... Laat mij U dan bedanken en afscheid nemen" en hiermede ging hij groetend weg, maar de notaris riep hem nog na, dat hij hem eerstdaags weer zou ontbieden om hem een omstandig-beschreven lijst van de goederen vóór te leggen en enkele punten nader toe te lichten..."

— „En mijn beste gelukwensen!" voegde hij erbij.

Max Hartog schrok ervan.

— „Waarom?..."

— „Wel, om uw verloving", zei Gratuit.

Hartog werd rood. „Och ja... Ik dank u, meneer de notaris," zei hij en hij verdween. Bure had onder dit kort toneeltje den neef van mevr. Rouvet nauwkeurig in het oog gehouden en ging onmiddellijk naar Clémence Byl en Levachot buiten; hij sprak Levachot aan.

— „Bijna een rijk man, gij!... Nog wat spaarcenten erbij en ge kunt rentenieren!..."

— „Misschien wel," antwoordde Levachot, „maar of u me gelooft of niet, ik zou nog liever met moeite aan de kost komen en in dienst zijn van Mevr. Rouvet!... ik heb veel verloren aan haar... Waar moet ik nu heen?..."

— „Wel, in dienst gaan bij M. Hartog," zei Bure, „die zal wellicht blij zijn u te mogen aannemen!..."

— „Neen,... dat doe ik niet," zei Levachot.

wordt vervolgd.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 18 — 14 December 1935.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Falcon	8	New-York	8	Maracaibo
San José	8	Le Havre	8	Cristobal
El Libertador	8	Maracaibo, Aruba	9	Aruba, Maracaibo
Van Rensselaer	9	H'burg, A'dam via Suriname & Venezuela	9	P. au Prince, New-York
Vestvangen	9	New Orleans	9	La Guaira
Mimi Horn	9	Cartagena	9	Hamburg
Heinz Horn	9	Hamburg	9	Cartagena
El Libertador	11	Maracaibo, Aruba	11	La Guaira
Medea	12	New-York	12	Aruba, Maracaibo
El Libertador	13	La Guaira	13	Aruba, Maracaibo
Luna	13	Maracaibo	13	P. Cabello, New-York
Cordillera	14	Pto. Barrios	14	Hamburg
Colombie	14	Le Havre	14	Cristobal
Custodian	14	Liverpool	15	Cristobal

„Maria, de Moeder van onzen Heer en haar betekenis voor deze tijd."

door een Protestant.

Bovenstaande titel draagt een merkwaardig boekje dat in het begin van dit jaar werd uitgegeven door een Protestantse dame, die de schuilnaam draagt „Wilma" in de keurige „libellenserie" welke verschijnt bij Bosch en Keuning te Baarn.

Het feest van Zondag, Maria Onbevlekt Ontvangen biedt daartoe een welkome gelegenheid.

We hebben vroeger in ons blad er al eens op gewezen, hoe vele niet-katholieken een geheel onjuist denkbeeld hebben omtrent de katholieke Maria-verering en op grond van die onjuiste opvatting de leer der Kerk bestrijden.

Daarnaast staan echter ongetwijfeld ook vele niet-katholieken, die een juister inzicht hebben omtrent Katholieke leer en practijk en toch de Maria-verering verwerpelijk achten.

Onze Protestantse broeders hebben in de zestiende eeuw vrijwel eenstemmig elke vorm van heiligenverering uit den boze geacht en daarmede ook de Maria-verering verworpen.

Meermalen hebben we uitspraken geciteerd van protestanten, waaruit blijkt, dat in verschillende kringen een merkbare kentering in deze aan het werken is.

En ook het verschijnen van bovengenoemd boekje is daar een bewijs voor.

Reeds werd in het bekende apologetische maandblad „Het Schild", op dit merkwaardige boekje gewezen. Het is dan ook een vrij ongewoon verschijnsel, dat van Protestantse zijde een boekje verschijnt onder zulk een titel en meer nog, met zulk een inhoud.

We achten een en ander belangwekkend genoeg, om onze lezers met de in dat boekje verwerkte gedachten nader te doen kennis maken. Deze gedachten zijn wel niet in alles die van een katholiek, maar ze vormen toch een vrij sterke reactie op de onder de niet-katholieke Christenen heersende opvattingen.

Een zuiver aanvoelen van de katholieke mentaliteit en een juist begrip van ons katholiek geloofsleven, vinden we hier niet. Dat kan ons echter niet zozeer verwonderen en dat belet ons evenmin om oprechte waardering uit te spreken, voor de eerlijke poging welke hier in ieder geval wordt aangewend om de opvattingen van anderen, zoveel mogelijk recht te doen wedervaren.

Wel meent de schrijfster nog ten onrechte, dat de Rooms-Katholieke broeder in zijn eerbied voor Maria zover gaat, „dat Jezus tenslotte als Zoon Gods terugwijkt achter een leger van lieve heiligen, met als laatste grote heilige Zijn moeder, zodat men Hem nauwelijks meer kan zien als Zoon des mensen", maar van een beschuldiging van afgoderij aan ons adres, is in dit boekje alvast geen spoor meer te bekennen.

Men vindt er zelfs uitlatingen, welke het katholieke standpunt zeer dicht benaderen. Zo lijkt het haar „volkomen in strijd met de werkelijkheid, om te zeggen: Hoe groter we Christus zien, hoe kleiner Maria voor ons wordt.

„We moeten het, dunkt me, zo gaat de schrijfster verder, omkeren en zeggen: Hoe groter Christus voor ons wordt, hoe groter ook voor onze jonge meisjes en jonge vrouwen de betekenis wordt van de uitverkoren vrouw, die Hem onder haar hart mocht dragen. Maria is een der onzen."

Op dit citaat volgt nu wel het bovenaangehaalde bezwaar, dat de katholieken uit deze stelling practisch te-vergaande conclusies trekken, doch de uitlating, zoals ze daar ligt, blijft in ieder geval toch hoogst merkwaardig voor een protestantse christen.

En minstens even ernstig als haar moeilijkheid tegen de practijk van de katholieke Maria-verering is haar bezwaar tegen het standpunt van velen van haar eigen geloofsgenoten, wanneer ze schrijft: „Waarom wordt Maria, de moeder van onzen Heer, buitengesloten, terwijl toch Elisabeth haar begroet en zegt: „Gij zijt gezegend onder de vrouwen."

Heel juist wordt ook opgemerkt: „er bestaat waarachtige bloedverwantschap tussen Deze Schoonste van alle mensenkinderen en Zijn moeder en het is een natuurwet, dat de grootheid van een kind, haar weerglans legt op de moeder, die hem droeg.

„Maria draagt weerglans van Jezus."

Naar aanleiding van deze woorden, door Christus vanaf zijn kruis respectievelijk tot Maria en tot Joannes gesproken: „Vrouwe, zie uw zoon" en „Zoon, zie uwe moeder" merkt de schrijfster op: „Maria is van dit ogenblik af, niet alleen de moeder des Heren, ze is de moeder van het nieuwe gezin van discipelen, waar we haar ook later teruggvinden met allen, die de belofte des Vaders verwachten."

Volkomen is Wilma zich blijkbaar ook bewust, dat de reformatie van de zestiende eeuw in haar bestrijding van misbruiken of wat door haar als misbruiken werden beschouwd, veel te ver is gegaan en uit reactie, waardevolle goederen roekeloos heeft weggeworpen.

„Jammer is het, zo schrijft ze, dat wij Protestanten uit reactie tegen Rome, nooit iets met Maria hebben gedaan, of, wat misschien nog erger is, haar practisch hebben teruggeschoven naast de vrouw-als-ieder-ander, al geven we theoretisch nog wel toe, dat ze de meest begenadigde is onder de vrouwen, het staat eenmaal in de Bijbel."

En dan gaat ze verder: „Ik kan er niet genoeg de nadruk op leggen, dat „uit de reactie leven", hetzelfde betekent als: bij de onwaarheid uitkomen. We maken ons allen op onze beurt hieraan schuldig de een op dit, de ander op ander terrein van het leven en er is een grote eerlijkheid van hart, een grote liefde tot de waarheid nodig, om hiermede te breken. „We hebben Maria genegeerd tot grote schade, voor ons, Protestantse Christenen."

„Uit de reactie leven", wordt door niets gewettigd, al zou men van de andere zij ook nog zo ver in de verkeerde richting afdwalen."

Moge de schrijfster van dit boekje, er ook al niet volkomen in geslaagd zijn, de katholieke Maria-verering in geheel haar omvang en diepte te begrijpen, we kunnen niet ontkennen, dat haar standpunt de katholieke opvatting veel meer benaderd, dan we dat van niet-katholieke christenen gewoon zijn.

Moge zij onze Maria-cultus al overdreven vinden, ze is althans tot het inzicht gekomen, dat we Jezus Christus niet eren, als we de moeder, die Hem droeg, als een „quantité négligeable" beschouwen.

We kunnen niet anders wensen, dan dat velen van onze niet-katholieke mede-christenen tot ditzelfde inzicht mogen komen. Ongetwijfeld zijn ze daarmede ook op weg tot de erkenning, dat de verering van Maria, wel verre van den Zoon in de schaduw te stellen, juist Diens Grootheid nog veel meer doet uitkomen.

De Katholieke encyclopedie.

Het elfde deel.

Het elfde deel der Katholieke Encyclopaedie is thans verschenen. Nog één deel en deze uitgave is alweer half gereed.

Bij het doorbladeren van dit deel, dat gaat van Formula Concordiae tot Gistzwammen, treft steeds weer, hoe er bij deze uitgave ernstig naar wordt gestreefd, de Katholieke inzichten omtrent de vele zich voordoende vraagstukken, duidelijk naar voren te brengen, zonder dat ergens een eng standpunt wordt ingenomen of bepaalde kwesties worden geignoreerd.

Dat de „neutrale" encyclopaedieën bij alle goede wil aan een Katholiek niet de veilige voorlichting kunnen geven, zoals onze eigen encyclopaedie dat doet, ligt voor de hand. Een schrijver van overtuiging zal niet omwille van bepaalde lezers zijn mening veranderen. Een bestudering van bepaalde principiële kwesties toont direct welke moeilijkheden zich hier bij „neutrale" encyclopaedieën voordoen. Wie de gelegenheid heeft vergelijke b.v. eens het art. Geboorteperking van prof. dr. L. Bender O.P. in de K. E. met het gelijkmatige in de andere Nederlandse encyclopaedieën. Men zal dan bemerken, dat een „neutrale" encyclopaedie op dergelijk terrein een Katholiek nooit kan voldoen en dat deze voor zijn voorlichting in dergelijke materie op de eigen encyclopaedie is aangewezen.

Wij noteren enkele artikelen, die wijzen op de bijzondere zorg aan Katholieke onderwerpen besteed, of op de speciale Katholieke belichting van een vraagstuk, welke men vergeefs in andere encyclopaedieën zal zoeken.

In het artikel Genotzucht verwerpt de moraaltheoloog p. dr. L. Buys C. ss. R. ieder rigorisme en wijst op het „alleszins natuurlijke" in de lichamelijke en geestelijke genietingen en het verlangen er naar. „Ook het meer lichamelijke genot mist zijn echte waarde voor het leven niet", zegt p. Buys, die zich ten slotte scherp tegen het moderne ongebreidelde genotsleven keert. De gezonde opvattingen der Kath. moraal over gerechtvaardigde ontspanning en gezellig verkeer door denzelfden besproken in een art., dat de merkwaardige titel Gezellig Leven draagt.

Gezag is een onderwerp, dat vraagt om een veelzijdige, voor ieder bereikbare en te volgen behandeling. De wijsgeer Prof. Dr. I. J. M. v.d. Berg, in samenwerking met den socioloog Prof. Dr. Koenraadt en den moralist Prof. J. Salsman S.J. geven deze.

Er is een critische beschouwing over leven en werk van Anatole France door Dr. Willemijns, van André Gide door Prof. Dr. Fr. Baur, denzelfden, die het rijk van illustraties voorziene art. over Guido Gezelle schreef.

Pastoor W. Nolet, Dr. P. Allosery en P. Olof Timmers O.F.M. geven een gecombineerd art. over de verschillende soorten Franciscanessen, die in Ned. en België gevestigd zijn en leiden de lichtelijk duizelenden vreemdeling veilig door het labyrinth van deze zeer verscheidene dochters van de Serafijnse vader, die zelf met uitvoerig bibliographisch materiaal, behandeld wordt door Prof. Dr. Fidentius v.d. Borne O.F.M.

Het art. Franciscus Xaverius, met kaart, is van Prof. Dr. Alph. Mulders, den missioloog; het wordt geïllustreerd door een reproductie van een werk van P. Rubens. Van Prof. Dr. A. Pompen O.F.M. vinden wij een art. over John Fox, waarin diens „martelaarsboek" besproken wordt.

In de uitvoerige art. over landen en steden is steeds plaats ingeruimd voor mededelingen over godsd. geschiedenis en toestanden; een dergelijke paragraaf, van de hand van p. Dr. G. Gorris S.J. en p. K. J. Derks S.J., treffen wij in het 50-kolom grote art. Frankrijk, dat ons, ook wat illustratie betreft, zeer geslaagd voorkomt, en waarin op een van de kaarten ook een volledige vermelding van de kerkelijke indeling in bisdommen te zien is.

Uit de bonte veelheid noteren wij verder biographiën van Z. Exc. Mgr. Dr. J. de Jong over Geert Groote en over de veel-omstreden figuur van den Nederl. Humanist Wessel Gansfort; drs. F. Wübbe bespreekt Garcia Morena, den groten Kath. Zuid-Amerik. staatsman; er zijn 2 kol. over Galileo Galilei, bio- en bibliographisch van Dr. E. J. Dijksterhuis, het Galileiproces van den hoofdredacteur, p. Dr. G. Gorris S.J., die aan een zakelijke ontleding der feiten lezenswaardige conclusies vastknoopt.

Dr. Koenraadt's art. Gezinsloon brengt weer een bijna beroemd geworden pennestrijd in herinnering. Wij vinden een art. Heilige Geest van p. L. Cornelissen O.P., een onderwerp dus, toevertrouwd aan Kath. deskundigen, een waarvan wij een zgn. „neutrale" behandeling eenvoudig niet zouden kunnen accepteren.

Volstaan wij ten slotte met nog een enkele verwijzing naar de zéér geslaagde illustratie van dit nieuwe deel, dat onder de vele buitentekstplaten o.a. een reproductie in kleurendruk geeft van de St. Franciscus van Simone Martini (tegenover kol. 304 en niet, zoals in het register vermeld staat, tegenover kol. 352!); naast de vele gekleurde de zwarte kaarten van Genua, Genève e.a., die uitstekend voldoen; een reproductie van het Manifest aan de Katholieken uit 1848, naar aanleiding van het art. Geleerde Man van Dr. L. G. J. Verberne; terwijl de K. E. zeer up to date blijkt te zijn met het portret v. d. nieuwen apost. nuntius Z. Exc. Mgr. P. Giobbe, alsmede met een geestig verhuisplaatje van Jan Strube, onder Gelegenheidsgrafiek, daterend van September 1935!

Satyre en humor.

Balans.

De Maatschappij tot Toetsing van de Waarheid der Wijsheid van de Voorvaderen is, na zware proefnemingen, tot de volgende conclusies geraakt:

Beter één vogel in de hand dan (hoogstens) drie of vier in de lucht, mits je op 't ogenblik net een vogel nodig hebt.

Waar rook is, is slechts in 18.93% der waargenomen gevallen vuur; verder was het bijna altijd groc.

Stille waters waren in bijna alle bereisde gevallen ondiep en troebel.

In 63% der gevallen waarin iemand bezon vóór hij begon, had een ander de wedstrijd al gewonnen.

99.75% der muizen, die werden waargenomen, dansten niet op tafel, toen de kat van huis was, maar werkten ijverig in de proviekast.

Er zijn er zeer vele wegen gevonden, die niet naar Rome leiden.

Het percentage der blaffende honden, die al of niet beten, kan niet worden vastgesteld, vóór een drietal vorsers hersteld zijn van een lichte hondsdolheid.

Er zijn zeer veel wegen gevonden, in mensen, die goed deden, geen goed ontmoetten.

Het is juist gebleken, dat rollende stenen geen mos verzamelen, wel werden er de ruwe kantjes aardig afgeslepen.

Rust roestte niet na de vele gevallen, waarin haastige spoed goed was.

Eén voorgenomen onderzoek moest achterwege worden gelaten, wijl er geen mensen te vinden waren, die in glazen huisjes woonden.

Hoe hij er zich uit redde.

— Een van mijn voorouders, — zei de baron, heeft eens tijdens de Kruistochten een veldslag gewonnen door zijn buitengewone bedrevenheid met de artillerie.

— Maar mijn beste baron, — zei zijn vriend, — ten tijde van de Kruistochten was het buskruit nog niet uitgevonden.

— Dat weet ik even goed als u, maar toch deed m'n voorvader dat.

— Dat moet u mij dan eens verklaren.

— Wel, het was belachelijk eenvoudig. In het midden van de veldslag kwam hij plotseling met zijn artillerie aanzetten, en die dome ezels van Turken dachten, toen ze kanonnen zagen, dat het buskruit eindelijk uitgevonden was en ze sloegen op de vlucht!

Wat betekent Italië?

Ik tart alle landen van Europa.

Verstrooid.

Professor B. liep in diep gepeins door de straat en bemerkte intussen niet, dat een koe met haar kop ongeveer midden in de straat stond. Op tamelijk onzachte wijze komt hij daarna in botsing en meent, dat hij een mens tegen het lijf heeft gelopen, neemt hij snel de hoed af en stamelt verlegen: „Vraag u beleefd verschoning". De omstanders lachen natuurlijk, maar dat ergert hem en pruttelend vervolgt hij zijn weg, tot hij aan de hoek der straat komt en nu bij het omslaan van de hoek de vrouw van den burgemeester bijna omverloopt. Slechts denkend aan het bespottelijk figuur, dat hij zoeven heeft gemaakt, bijt hij de dame, die van de zaak niets begrijpt, nijdig toe: „Zo, lelijk beest, zijt ge daar alweer?"

't Is maar hoe je 't bekijkt.

Boef (op de gevangenis wijzend): „Dat huis daar is ons ongeluk."

Zijn collega: „Waarom? Als dat huis er niet was, hadden wij veel te veel concurrentie."

Verschil van inzicht.

„Mijn neef Jules is gek. Hij probeerde zijn vrouw uit het raam te gooien."

„Nou, dat noem ik geen gekheid."

Een interessant bedrijf.

Er is een plaats vacant bij een zeer interessante organisatie te Hollywood, die van de geluidmakers. De geluidmakers vormen een zeer streng gesloten corporatie, die zeer nauwlettend haar eigen leden aanneemt.

Hun taak lijkt enigszins ondankbaar, men ziet hen nooit op het witte doek, men hoort er alleen hun geluid. Verscholen achter de coulissen is 't hun taak op de juiste momenten, die het scenario aangeeft, allerlei benodigde geluiden te imiteren, als het geschrei van een baby, de zang van een vogel, het gemiauw van een kat, het blaffen van een hond, het blaten van een schaap, het loeien van een stier, het brullen van een leeuw, het gehuil van een olifant.

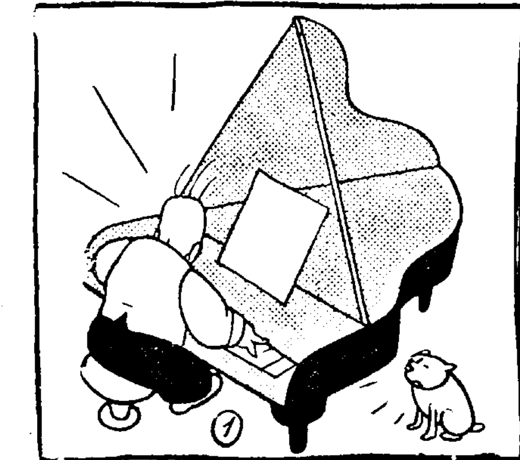
Maar het merkwaardigste is, dat er zo goed als geen zijn, die ook het balken van een ezel willen nadoen.

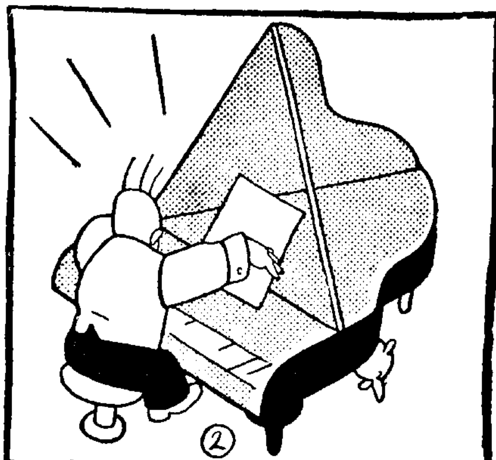
Het verlovingsdiner

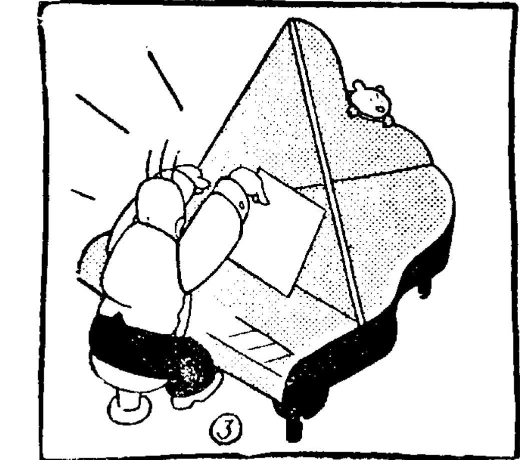
De aanstaande bruidegom van de dochter werd voor 't eerst ten huize van zijn schoonouders te dineren verzocht.

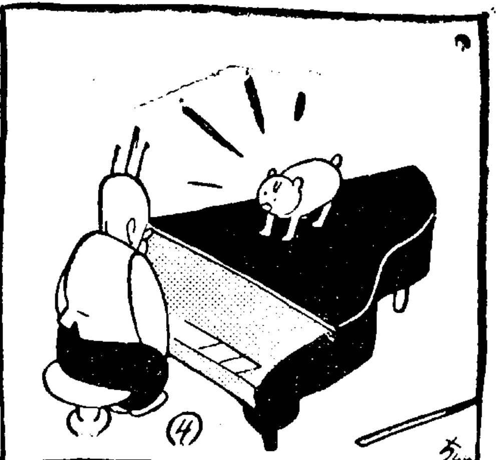
„Mijn compliment," zei de man tot de gastvrouw, „zo goed heb ik als vrijgezel in lang niet gegeten."

„Wij ook niet," beaamde het jongste aanstaande zwagertje.

ADAMSON Z'N HOND PROTESTEERT.